

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

Printed in 2 parts

PIRMADIENIS, MONDAY, BALANDŽIO - APRIL 28, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 99

JAV LAIVAI SIUNČIAMI Į KITĄ KORĖJOS PUSĘ

Tuo norima patenkinti Maskvą

WASHINGTON. — Stipri amerikiečių laivų armada, paskirta saugoti žvalgybiniams lėktuvams, persiunčiama iš Japonų jūros į kitą Korėjos pusę. Tai, manoma, buvo padaryta, norint pagerinti santykius su Sovietų Rusija. Gynybos departamentas be smulkesnių paaiškinimų pranešė, kad Task Force 71, kurios operavo Japonų jūroje, nuo balandžio 20 d. persiunčiamos į Geltonąją jūrą, kur tęs savo paskirtį. Sov. Rusija jau porą kartų išreiškė protestą, kad amerikiečių 20 vienietų laivynas plaukiojo Tolimuose Rytuose netoli Vladivostoko uosto, todėl laivų persiuntimu bus atitolama nuo Sovietijos krantų.

Pokalbii su rusais

Toks perkėlimas visticiegi laivus sekti abi Korėjos puses, nes sprausminiais lėktuvais

Vliko leidinys apie nacių ir komunistų draugystę

WASHINGTON. — Vlikas rengia leidinį dokumentų apie 1939–40 metais nacinės Vokietijos su bolševikine Rusija sudarytą sąmokslą užpulti Rytų Europos valstybes ir pasidalinėti jų teritorijas. Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas balandžio 21–22 d. tuo reikalu buvo nuvykęs į Washingtoną, kur susipažino su tų dokumentų originalų fotokopijomis, kurias parūpino Kongreso bibliotekos pareigūnai. Dr. Valiūnas drauge su Lietuvos atstovu J. Kajecku ir dr. S. Bačkio peržiūrėjo tuos dokumentus ir atrinko įtrauktinius į rengiamąjį leidinį. Taikoma, kad leidinys pasirodys iki rugpjūčio mėnesio, tai yra, 30 metų nuo to sąmokslų sukakčiai sueinant. (E)

Bėga į laisvę

HONG KONG. — Keturi kariai ir šešetas civilų išplaukė laiveliu į Hong Kongą iš Kinijos.

VIENNA. — Čekoslovakijos 20 m. karys atbėgęs į Austriją sunkvežimiu, apšaudomas sargybinių, ir paprašė politinio pabėgėlio teisių.

Prancūzai balsavo

PARYŽIUS. — Vakar visą dieną Prancūzijos gyventojai balsavimu turėjo pasisakyti už ar prieš De Gaulle reformas, nuo to jų pasisakymo turėjo priklausyti ir de Gaulle likimas. Balsuojant pasitaikė įvairių incidentų.

KALENDORIUS

Balandžio 28 d.: šv. Paulius, šv. Valerija, Vygantas, Vaiga.

Balandžio 29 d.: šv. Bertranas, šv. Avija, Vaitenis, Indrė. Saulė teka 5:53 v., leidžias 7:44.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šiandien šalčiau, galimas lietus, temperatūra daugiau 50 l.

JONAS RUGIENIUS 2-1-70
19235 BEAVERLAND ST.
DETROIT, MICH. 48219

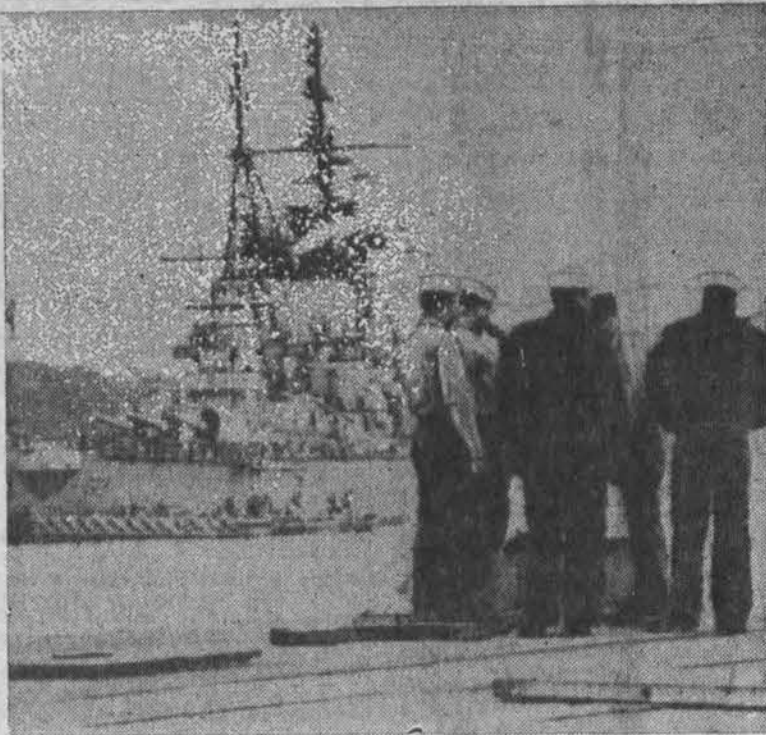
Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Amerikiečiai išvyksta iš Okinavos

SEOUL. Pietų Korėjos min. pirm. Chung Kwon pranešė, kad amerikiečiai pradeda keltis iš Okinavos bazės į Pietų Korėją. Jis tai išskėlė seime, paklaustas apie Pietų Korėjos saugumą, ryšium su vis stiprėjančia kariai šiaurės Korėja. Jis tačiau ne pasakė, kada toks perkėlimas prasidės. Japonai gi tokiuo perkelimu džiaugiasi, nes jie nori, kad JAV jiems grąžintų salą, kuri Amerikai labai svarbi dėl bazių.

Tūkstančių metų suaktis Vietname

SAIGON. — Pietų Vietnamo prez. Nguyen Van Thieu. kalbėdamas tautinės šventės proga, kvietė Vietkongo pareigūnus ir karių grįžti į Pietų Vietnamą, kuris noris sustabdyti karą ir atstatyti taiką. Ir esą norint to pasiekti, Pietų Vietnamas neatsisako garbingai ištiesti rankos tiems, kurie sugrįš iš blogo kelio. Prezidentas kalbėjo iškilmėse, minint Vietnamo įkūrėjo Hung Vuong suaktį, skaičiuojamą 2879 m. prieš Kristų.

JAV kovos laivas "New Jersey" uoste. Laivas, drauge su kitais 28 laivais, nukreiptas į Japonų jūros vandenį, dabar kitiems laivams pasukus į Geltonąją jūrą, New Jersey gal grįš į JAV.

Verčia dirbti be atlyginimo

Penkios darbo dienos savaitėje, o šeštadienis — diena dirbti nemokamai.

OKUP. LIETUVA. — Balandžio 12 d. Sovietijoje buvo paskelbta "komunistiniu subotniku". Praktinė to dalyko reikšmė tokia, kad visi buvo raginami eiti dirbti ne tik negaunant pusantro karto didesnio atlyginimo (įvedus 5 darbo dienų savaitę, ten šeštą dieną dirbantiesiems irgi mokama pusantro atlyginimo), bet visai be atlyginimo. Didysis ir vienintelis darbdavys tenai moka tokius dalykus iš darbininkų ištraukti. Pradėjo dar Lenino laikais, prieš 50 metų. Tais laikais, kai buvo visuotinė suirutė, tokios nemokamos talkos buvo gal viintelė išeitis dalykus šiaip taip tvarkyti. Bet "darbininkų" valdžiai raginti darbininkus padirbėti be atlyginimo patiko ir ilgiau. Ilgą laiką iš visų darbininkų buvo imama maždaug vieno

mėnesio atlyginimo dydžio "savanoriška paskola" kasmet... Balandžio 12 diena tapo panaudota, kaip dingstis, kad pirmą kartą tokia "talka" būtų suorganizuota Maskvoje, prieš 50 metų... Todėl dabar ir Vilniuje 174 tūkstančių darbininkų "panoro" padirbėti be atlyginimo. Tas pats vaizdas buvo ir visoje Lietuvoje. Darbdavys (valdžia) nė neslepia, kad tuo būdu "sutaupė" daug milijonų rublių. Sutaupė, nes nesiteikė užmokėti darbininkams už darbą.

Vis to Lenino garbei

Monopolinis Sovietijos darbdavys — valdžia nepasitenkino balandžio 12 dienos "subotniku", tai yra, darbininkų grąžinimu į darbą šeštadienį ir visiška be užmokesčio. Balandžio

Kur žengia komunizmas, ten randami masiniai kapai. Tokių vietų apstu ir Pietų Vietname. Čia amerikiečiai kariai guodžia vieną moterį, kuri alpsta masiniuose kapuose atpažinus savo artimuosius. Masiniai, 400 nužudytųjų kapai, rasti prie Hue, kur juos nužudė komunistai 1968 m.

SVARBUS PABĖGĖLIS IŠ ČEKOSLOVAKIJOS

WASHINGTON. — Skelbiama, kad iš Čekoslovakijos pabėgo labai svarbus pareigūnas, tačiau jis nebuvo taip išgarsintas, kaip ankstyvesnis pabėgėlis gen. Jan Sejna, vien todėl, kad šiuo metu Čekoslovakijoje vyksta labai svarbus, krašto likimą lemiamas perversmas. Pabėgėlis yra maj. Anton Poliacik, kuris paliko Čekoslovakiją neseniai ir susijungė su jau ankščiau išsiųsta savo šeima. Iš šalies žiūrint, neatrodė, kad Poliacik labai svarbus asmuo, nes jis krašte dirbo vidaus reikalų ministerijoje ir išdavinėja pasus, be kurių niekas negalėjo iš krašto išvažiuoti. Tačiau svarbiausia, kad jis pasus išduodavo ir rusams šnipams, kurie atvažiuodavo į Čekoslovakiją, ir šie asmenys dažniausiai labai

gerai mokėjo abi kalbas. Jiems jis išduodavo iš krašto išvykti pasus, kaip čekams. Svarbiausia, kad maj. Poliacik dabar žino, kokiems rusams jis išdavė pasus ir į kuriuos kraštus tie rusai šnipinėti išvyko.

1968 m. vasario mėnesį pabėgęs gen. Sejna atnešė į Vakarų labai svarbių žinių. Dėl jo amerikiečiai turėjo daug įvairių nemalonumų, nes įsitempė santykiai su komunistais, todėl apie Poliacik labai mažai skelbiama.

Nato, grožis ir laisvė

NORFOLK, Va. — Prez. Nixon praėjusį šeštadienį čia buvo atvykęs į iškilmę, kur jo dukra Tricia buvo karūnuota azalių karalaitė. Prezidentas iškilmėse savo žodyje pareiškė, kad šioje šventėje akcentuojama grožis ir laisvė. Prezidentas pažymėjo, kad amerikiečiai ir kitų NATO šalių gyventojai gali tikrai džiaugtis grožiu, nes ten yra ir laisvė, o NATO yra didžioji laisvės organizacija. Po iškilmų prezidentas tuoj grįžo į Washingtoną. Šiame mieste buvo 12-sis metinis azalių festivalis, kurio karalaitė ir buvo išrinkta prez. Nixono dukra.

Nukrito karo lėktuvas

BANKKOK, Tailandas. — Čia pakildamas iš JAV oro bazės nukrito lėktuvas ir jame žuvo 18 amerikiečių. Skelbiama, kad šis keturių motorų propelerinis lėktuvas buvo skirtas skridimui, ryšium su karu Vietname. Tai buvo kasdieninis skridimas, žvalgybiniais tikslais. Karo policija prie nukritusio lėktuvo nieko neprileido, kol buvo viskas sutvarkyta, nes lėktuve buvę ir keletas tonų elektroninių įrengimų.

Kasne buvo atidaryti nauji Elektronikos rūmai prie Politechnikos instituto. Tai esąs didžiausias mokomasis pastatas Lietuvoje. Jo plotas — 20 tūkstančių kvadratinųjų metrų. Paster įrengti 156 kabinetai ir laboratorijos, keturios amfiteatrinės auditorijos po 200 vietų, 600 vietų aktų salė. Tuose rūmuose būsią vietos studijuoti 2000 studentų. Mokslinio personalo būsią apie 400.

Šv. Tėvas vyks į Šveicariją

VATIKANAS. — Poiepius Paulius VI-sis bendrosios audienijos metu šv. Petro bazilikoje, kalbėdamas tūkstančiams tikinčiųjų iš viso pasaulio tautų, pranešė, kad šių metų birželio mėnesį asmeniškai vyks į Ženevą, Šveicarijoje, dalyvauti tarptautinės Darbo organizacijos "Organisation Internationale du Travail" 50-ties metų įsteigimo minėjime. Tarptautinė Darbo organizacija buvo įsteigta 1919 m. balandžio 11 dieną taikos konferencijoje Paryžiuje ir jos pagrindiniai principai yra įtraukti į Versalio Sutarties nuostatus.

Pagrindinis šios organizacijos tikslas yra skelbti darbo tarptautinės teisės nuostatus ir prižiūrėti jų vykdymą. Pirmoji šios organizacijos konferencija įvyko tais pačiais metais New Yorke, kur buvo įsteigtas tarptautinis darbo sekretoriatas, vėliau perkėlus savo būstinę į Ženevą Šveicarijoje. Po antrojo Pasaulinio karo ši organizacija įėjo į Jungtinių Tautų specialiųjų organizacijų sąstatą ir 1914 metais Philadelphiaje įvykusioje konferencijoje buvo paskelbta tarptautinė darbo teisių deklaracija, nustatanti darbo teises ir socialinio teisingumo principus.

"Kiekvienas žmogus — skelbiama deklaracijoje — nežiūrint kurios būtų rasės, religijos ar lyties, turi tarptautiniais nuostatais garantuotą teisę į darbą ir dvasinę bei materialinę pažangą, pilnoje laisvėje ir lygybėje siekti ūkinės gerovės. Šiuos principus dar laubau išskėlė paskutinių laikų svarbieji katalikų Bažnyčios dokumentai: popiežiaus Pauliaus socialinė enciklika Populorum Progressio, tvarkanti ūkiniai atsilikusių kraštų pažangą, bei popiežiaus Jono XXIII-jo enciklika

Laimėjimai Vietname

SAIGONAS. JAV kariai įvedė šiaurės Vietnamo dalinius į spąsus netoli Kambodijos sienos, o taip pat ir kitose poroje vietų nukovė 461 komunistų kari. Prie Kambodijos sienos amerikiečiai nukovė 226 karius, neprasidėdami nė vieno kario, ir tik vienas amerikietis buvo sužeistas. Netoli nuo Saigono nukauti 94 priešo kariai. Taip pat kautynės vyko ir kitose vietose. Priešas numušė tris JAV helikopterus.

Trumpai iš visur

• Vakarų Vokietijos katalikų agentūra KNA praneša, kad Prahos valdžia suteikia leidimą naujai katalikų bažnyčiai Prahos Strasnice priemiestyje statyti. Naujoji bažnyčia bus statoma tik kitiems aukomis, gi statybai reikalingą sklypą padovanojo vienas privatus asmuo.

• Vengrijos rašytojų sąjungos organas "Elet es Irodalon" paskutinėje savo laidoje išskėlė pasiūlymą visose Vengrijos mokyklose įvesti šv. Rašto dėstymą, kaip privalomą dalyką, nes šv. Rašto pažinimas daug prisidėtų prie geresnio moksleivių auklėjimo ir pilnensio dvasinių vertybių bei senovės meno pažinimo.

• Ispanijos katalikai 1968 m. popiežiškajai misijai sąjungai su rinko virš 170 mil. pezetų, kurios buvo paskirtos misijai darbu remti.

• Carito centras iš Romos praneša, kad šiomis dienomis iš Sao Tome salos buvo įvykdytas jau antras tūkstantis skridimų lėktuvais vežant maisto siuntas ir vaistus į Biafrą karo aukoms ir alkstantiems vaikams gelbėti. Vien tik kovo mėnesį į Biafrą buvo pervežta penki milijonai kilogramų maisto ir vaistų.

• Milane, Italijoje, prekybos parodoje Fiat automašinų paviljone sprogo bomba, sužeisdama 20 asmenų.

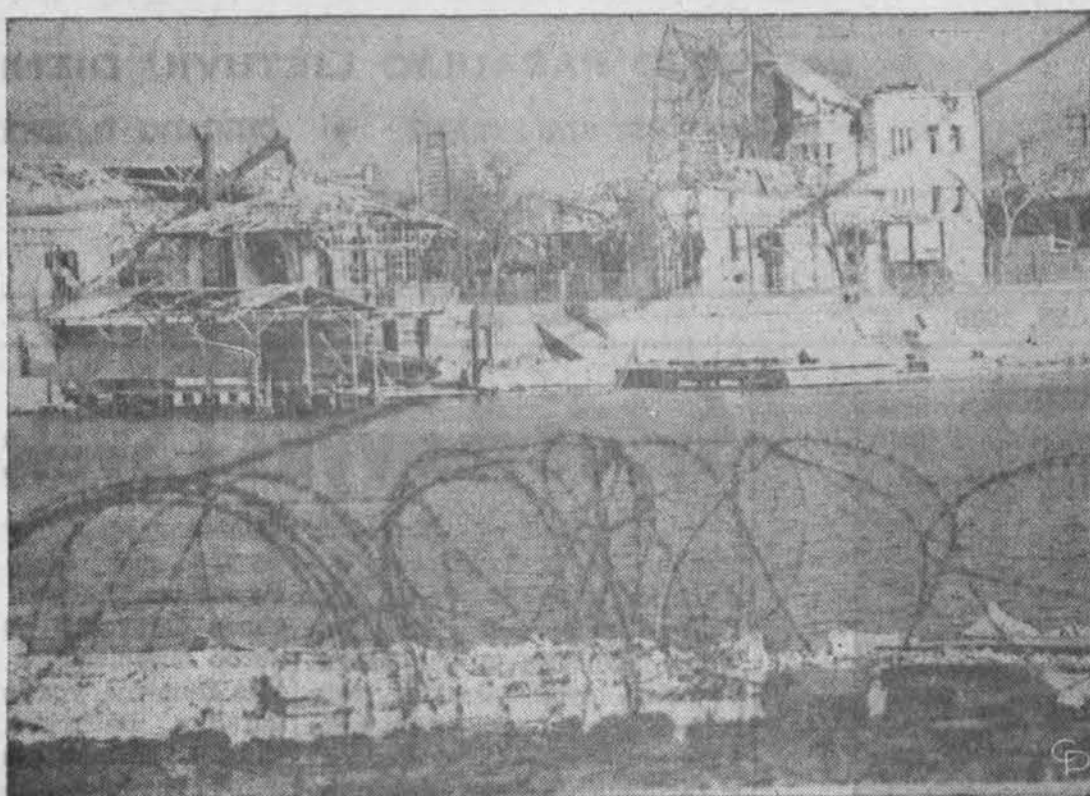
• Jungtinių Tautų sekr. U Thant atvyko į Romą, ruošdamasis JT administracijos susirinkimui, taip pat susitikti su šv. Tėvu.

• 600.000 suklustotų dolerių byla prasidėjo Lenkijoje. Spauda skelbia, kad tai pati stambiausia pinigų klastojimo byla Lenkijoje. 10 kaltinamųjų tarpe, be Leopold Sulej, mašinisto, yra ir advokatas, meno istorikas, fotografas ir du spaustuvininkai.

Suklustoti doleriai buvo gaminami Lenkijos Ukio draugijos patalpose, kur buvo įrengta ofsetinė spausdinamoji mašina.

Naujuoju JAV ambasadoriumi į Indiją paskirtas teisėjas Kenneth Keating, kuris čia matyti atsisveikinimo metu Albany, N.Y., teismo salėje.

Izraelio pusėje spygliuotos vielos saugo nuo galimų Egipto puolimų. Prie-
kyje matyti sviedinių sugriauti Egipto pastatai, netoli Kantara.

LIETUVOS NEPR. ATSTATYMO METUS PRISIMENANT

Kaip su kun. Edvardu Tumu sodinau Nepriklausomybės
ąžuolą

ALFONSAS NEVERDAUSKAS

Raudonoji maskolijos revoliucija nusukusi carinės Rusijos dvigalviui arui sprandą ir dalinai pasaulio revoliucinių jėgų paskatintus Kaizerinę Vokietiją užbaigti karą ir įpėdin dimit-
liais žingsniais atžygiavo sim-
mečius vergavusių tautų valsty-
bių atstatymo- atskūrimo apsi-
sprendimas.

Ir štai tarp tokių pavergtų tau-
tų tarpe buvo ir Lietuva. Jos tau-
rieji tautos sūnūs ir dukros šimt-
mečius kovojo už išlaisvinimą
iš žiauriojo Lietuvai primesto
maskolikos Rusijos okupacijos
jungo, 1918 m. vasario 16
diena Lietuvos Taryba Vilniuje
paskelbė pasauliui, kad nuo šios
dienos Lietuva yra savarankiška
ir nepriklausoma valstybė.

Cia norima kai kas prisiminti
iš tų Lietuvos atkūrimo laikų,
žinodami jau 54 met. prabėgo nuo
tos dienos kada į Lietuvos žemę,
vokiečiai su Rusija veddami ka-
rą, vokiečiai įkėlė koją.

Tada ką tik buvo prasidėjęs I-sis
Pasaulinis karas. Vokiečiai stum-
dami atgal rusus -Carinės Ru-
sijos armiją, artėjo prie Ventos
upės. Visi pavenčių apsikasė.
Kai kuriose vietose vokiečiai
jau buvo persikėlę ir per Ventą.
Vokiečiai keletą kartų mėgino
pralaužti frontą ir žygiuoti į ry-
tus. Bet rusai vis atlaikė.

Tokioje karo padėtyje išbuvę
prie Ventos apie šesetą savaičių,
vieną rytą dar saule nepatekęs
prasidėjo iš pafontės didelis
raitųjų karių atsitraukimas, o
pėstinieji dideliais vienetais traukė
į pafontę. Rusų artilerija tylė-
jo. Vokiečiai visu frontu gana i-
yval iš visų ginklų rūšių šaudė.
Vietomis matėsi sukelti gaisrai.
Kai mes sukilom paaugusieji jau
buvo pavalgę ir ruošėsi ir laukė.

Tačiau mano tėvas iššęs an-
kelio, kuris pro pat sodybą ėjo į
vieskėlį. Kelias pilnas raitarijų,
taip tuokart raitieji kariai buvo
vadinami. Tėvas pamatęs vieną
iš pažįstamų karininkų, tuoj pa-
klauso apie vykstančią padėtį.

Taip. Raitarija ir artileri-
ja traukias, o pėstininkai laikos.
Nėra abejonės, kad bus įsakyta ir
civilius žmones evakuoti.

Nieko konkrečiau iš šio kari-
ninko nepatyręs, tėvas sugrįžo su-
sūrūpinęs, tuokart motinos tė-
viškėn buvo subėgę visi giminės.
Nes dar tuokart lietuviai laikėsi
senų papročių, atskiros šeimos bū-
rėsi į gimines ir didesnio pavojaus
metu jungėsi į didesnę vienetą,
kad reikalai esant vieni kitiems
galėtų padėti nelaimėje. Šiuo at-
veju buvo nutarta motinas su
mažamečiais vaikais, senelius
ir ligonis vežti, o kiti visi sujun-
ge gyvulių kaimes ir vieną di-
dele bandą iš paskos paseks ve-
žimus. Saulė tekėjo, kai mūsų ve-

1919 metais gimė Felė Nevardaus-
kaitė - Kliauskienė (po antru vy-
ru Klemanienė) Leckavoje ir jos
gimimo dienoje pasodintas šis a-
žuolas ir a. a. kun. Edvardo Tumo
jis buvo pakrikštytas Lietuvos Ne-
priklausomybės ąžuolu, kuris iki
šiai dienai tebestovi Lietuvos ne-
priklausomybės gargyboje.

vas pasuko į Leckavą, kuri karo
audros buvo žiauriai sunaikinta.
Gaisrų sudeginti namai, o nedo-
rų žmonių buvo išplėstas žemė
je paslėptas įvairiausias turtas.
Grįžę prie savo gimtojo namelio
pelenų krūvos. Sustojom. Išsikro-
vėm, prie suvirtusių kaminų ir
krosnių mūrų krūvos prisiglau-
dėm.

Tėvas būdamas optimistiškai
nusiteikęs, tik verkiandami a.a.
motinai išeidamas pasakė:

— Marijona, neliūdėk. Svar-
bu, kad šiai nakčiai kur nors
gauti vaikams po stogų nakvyne.
O rytoj, kad ne viename išstrem-
to žydo name apsigyvensim. Ar-
ba laikinai išsikelsim į kaimą,
kol vėl ant šių pamatų po sa-
vo stogu pasitapsinsime.

Štai tą patį vakarą tėvas sugrį-
žęs mus nudžiugino, ypatingai
džiaugėsi a.a. mūsų mama, kad
jau galime kraustytis į vieno i
Rusiją kazokų išvartojto žydo
Hiršo namus, nes juose jau be
mūsų esą išikraustė kitos trys
šios giminės šeimos. Žinoma
menkas malonumas tiek daug
žmonių po vienu stogu, bet kur
eisi, jei neturi savų namų.

Vokiečiams persikėlus per Ven-
tos upę ir atgal stumiant rusus
buvo daug miestų, miestelių,
kaimų ir pavienių sodybų išde-
ginta. Tuo laiku ant Ventos kran-
to Leckava labai skaudžiai nu-
kentėjo nuo vokiečių artilerijos.
Leckavos miestelio namai buvo
100 proc. mediniai. Prieš pasku-
tinį vokiečių puolimą iš Lecka-
vos buvo evakuoti gyventojai.
Tuo būdu nebuvo kas gėsinas su-
keltus gaisrus.

Tėvo pasakojimu, kad mūsų
gimtieji nameliai užsidėję pa-
tytys paskutinieji. Pasakojo, kad
nebuvo įmanoma, prieti ir ge-
sinti, nes vokiečiai įvairiais gin-
lais apšaudė Leckavą ir jos a-
pylinkes. Iki pat vakaro išlindę
mūsų darže iškastose slėptu-
vėje ir laukę progos ir mėginę
prislaužti prie namo. Bulvių va-
ga artėjant link namų, vokiečių
artilrijos sviedinys pataikė į ru-
sų šaudmenų sandėlį, kuris bu-
vo mūsų kieme ir kaimyno dar-
že. Sproginėjimas užtruko net
keletą valandų.

Tėvas pafončių grįžo į Mont-
vydus į motinos tėviškę. Ši sody-
ba buvo už vieno kilometro nuo
fronto pirmųjų pozicijų. Šią sody-
bą gynė nuo kulų, nedidelis
eglynėlis. Per stiprius priešų šau-
dymus retai kada užklydavo vie-
na kita kulka. Bet už tai ji kentė
vienos lauko artilerijos -baterijos
šaudymo metu. Nes kiekvienas
iššautas artilerijos sviedinys lėk-
damas virš tėviškės sodybos, sa-
vo švilpimais įvardavo moterim
ir vaikams nemazda baimės.

Po kelių sunkaus gyvenimo
metų iš griuvėsių kėlėsi Lietuva.
Kiek vėliau sugalvojau pasod-
inti vieną kitą prie namų me-
delį. Nuėjau į Pavenčius ir iš bu-
vusio kunigaikščių Radvilų di-
nastijos miškelio parsinešiau a-
žuoliuką.

Daržo kampe, į kurį rėmėsi
Leckavos miestelio ir Leckavos
parapijos žemės, iškasiau reikia-
mą duobę ir atsinešęs į duobę
įstačiau ąžuolėlį. Tuo pačiu lai-
ku ties manimi atsiradęs klebo-

nas Edvardas Tumas pasisveiki-
nęs apžiūrino būsimą ąžuolą.

— Vaikelį, ąžuolas tokiame
raudoname smėlyje, kad ne tik
neaugs, bet jis čia suskurs. ąžuol-
ui reikia sunkios žemės -molio.

— Klebonėli, jog gražus me-
delis. Dar ir lapai nenukritę.

— Puikus, tai puikus, bet aš
sakiau, mano sūnau, kad prieš
pasodinant į duobę reikia gero-
kai molio įkirsti.

— Kunigėli, mūsų daržė nėra
molio, o iš Pavenčių tiek prineš-
ti, kažį ar aš įstengsiu.

— O kas gi tau liepė nešti iš
Pavenčių. Gi žiūrėk čia pat už
kelio mano žemėje, kur karo
metu ruskiai buvo iškasę apka-
sus. Atnešk trejetą krepšių ir su-
berk į duobės dugną. Aš tau pa-
dėsiu jį pasodinti. Ir kol tu sune-
ši molį aš paėjėsiu iki kapinių.
Be manęs nesodink, — pirštu pa-
grasė.

Prinešęs reikiama molio ir su-
beręs į duobę, laukiau sugrįžtan-
čio klebono.

— Net ir praikaitas išpylė, -
braukė nuo kaktos prakaitą. Ma-
tyti, kad liga dar kūne tebėra.

Klebonas atkalbėjęs maldele
ir žvėstu vandeniu pašlakstęs,
perėmė iš manęs palaikyti ąžuol-
ėlį. O aš kastuvu buvau užsi-
mojęs pradėti užkasti duobę.

— Palauk. O kokį gi vardą
šiam ąžuolui duosi? Ar jau pasi-
rinkai ir ar aš galiu tą paslaptį
sužinoti?

— Klebonėli, kad nežinau ar
medžiui galima krikšto vardą
duoti? Ką aš galėjau žinoti toli-
tos provincijos bei užkampio
vaikuteis.

Tada klebonas sudrąsinęs pa-
siūlė šitaip.

— Mes pavadinkime šį mede-
lį Lietuvos Nepriklausomybės a-
žuolu. Jis čia stovėdamas bus ži-
nomas kaip Lietuvos Neprikla-
usomybės ąžuolas. Ir kiek vėliau
jis gali tapti didžiu medžiu (ne
vien tik savo didumu, bet kartu
mūsų tautos simboline sukakti-
mi.

Ir praėjus 50 metų visai neti-
kėtai tenka parašyti prisiminimas
apie šį mano su klebonu Edvar-
du Tumu sodintą Lietuvos nepri-
klusomybės ąžuolą. Klebono ne-
bėra. Mano tėvai jau mirę, tik
liko be manęs gyvas liudininkas
mano sesuo Felė, kuri su pasid-
džiavimu atsisotjo greta jo kaip
vienamžiai. Ir Leckavoje galiu
drašiai pasakyti, kad tik jis vienas
ir švenčia visas Nepr. Lietuvos
sukaktis.

IT SEKRETORIUS ATSAKO MIN. ST. LOZORAIČIUI

Lietuvos diplomatijos šefas
St. Lozoraitis Visuotinės žmo-
gaus teisių deklaracijos 20 me-
tų sukakties proga buvo pa-
siuntęs Jungtinių Tautų gene-
raliniam sekretoriui raštą, ku-
riuo atkreipė U Thant'o dėme-
sį į tai, kad Sovietų Sąjunga
pastoviai ir sunkiai pažeidžia
žmogaus teises okupuotoje Lie-
tuvoje, kaip ir kitose sovietų
užvaldytose valstybėse. Raštas

buvo užbaigtas reiškiant viltį,
kad Jungtinės Tautos 1) rūpi-
sis Visuotinės deklaracijos vyk-
dymu tuose kraštuose, kuriuose
Sovietų Sąjunga laužo deklara-
cijos nuostatus, ir 2) rems lie-
tuvų tautos pasiryžimą atsta-
tyti Lietuvos nepriklausomybę.

Dabar St. Lozoraitis gavo iš
Jungtinių Tautų atsakymą, kad
jo raštas bus generalinio sekre-
toriaus praneštas žmogaus* Tei-
sių komisijos nariams, einant
Jungtinių Tautų ekonominės ir
socialinės tarybos nustatyta
tvarka.

Kad gera klumpė koją grau-
žia, ait kėsk, kad bloga — mes-
šalin. (Rokiškėnų patarlė).

“Drauge” jau galima gauti nau-
jai išleistą informacinį leidinį

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė dipl. teis. Pranas Šu-
las.

Cia nuosekliai aptariamas tes-
tamentų reikalingumas ir jų ga-
lia, bei nurodoma jų forma ir
paduodami pavyzdžiai ne tik
pagal JAV veikiančius įstatymus,
bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pa-
saulyje bei Nepriklausomoje Lie-
tuvoje.

Atskiru skyriumi — “Klausii-
mai ir atsakymai” — aiškinami
su testamentu sudarymu kylan-
tys neaiškumai, tuo būdu patie-
kiant lengvai suprantamus nuro-
dymus, ką daryti, kaip, kodėl ir
ko vengti.

Knygos kaina 3.00 dol. Illinois
gyventojai prašomi pridėti 5 proc.
mokesčiams.

DR. ANNA BALIUNAS

AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR
GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2558 West 63rd Street
Val. : kasdien 10-12 val. ir 7-9 v.
vak. šeštadieniais 10-1 val. Treči-
dienį uždaryta. Ligoniai priimami su-
sitarus.

Ofisio telefonas: PR 5-3229
Rez. tel. WAlbrook 5-5076

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija

Tel. 695-0533 — Elgin

425 No. Liberty Street

Route 25, Elgin, Illinois

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. : PRospect 8-1717
Rezid. : 3241 West 66th Place
Tel. : REPUBLIC 7-7668

DR. S. BIEŽIS

CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; tre-
čiadieniais uždaryta. Antradieniais ir
penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-dos ir California
Val. : kasdien nuo 6-8 val. vak.
šeštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitar.
Ofisio telefon. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Rezid. Tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS,
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą;
jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.
ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvės gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. : pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.
nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-3 val. p. p., trečiad.
uždaryta.

Tel. ofisio ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIILIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
6-8 val. vakare. Trečiad. nuo
11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad.
11 val. ryto iki 8 val. p. p.
Ofisio telefon. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2019

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofisio ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4752

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5-8 val.
antrad. ir penktad. 1-4 val.
Pirmadienį tik susitarus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily,
except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian
Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per
year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata: Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.
Cook County, Illinois \$17.00 9.00 5.00 2.00
Kitur JAV \$15.00 8.00 4.50 1.75
Kanadoj ir kitur užsieny \$18.00 9.50 5.50 2.25

* Redakcija straipsnius tai-
so savo nužiūra. Nesuna-
dotų straipsnių nesaugo, juos
grąžina tik iš anksto susita-
rus. Redakcija už skelbimų
turinį neatsako. Skelbimų
kainos prisiunčiamas gavus
prašymus.

* Redakcija dirba kasdien
8:30 — 4:30, šeštadieniais
8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kas-
dien 8:30 — 5:00, šeštadi-
niais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofisio HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. : pirm., ketv., 1-4, vakar. 7-9
antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Ofisio — HE 4-5758.

DR. S. ir M. BUDRYS

ALERGIJA

2751 West 51st Street

Valandos: antradieniais, penktadieniais
10-12 val. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad.
10-4; šeštad. 10-2 val.

Ofs. 785-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

Crawford Medical Building

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akuserija ir moterų ligos

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2610

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti: MI 3-0001

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v.
šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika

2815 W. 71st Street

Ofisio val. kasdien nuo 7 iki 9 v.v.,
šešt. nuo 9 iki 12 val. arba susita-
rus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street

Val. : kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6
iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofisio ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.
ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvės gydytojas)

3925 West 59th Street

Val. : pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.
nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-3 val. p. p., trečiad.
uždaryta.

Tel. ofisio ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIILIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
6-8 val. vakare. Trečiad. nuo
11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad.
11 val. ryto iki 8 val. p. p.

Ofisio telefon. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2019

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street

Telef. HEmlock 6-3545

(Ofisio ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4752

UKRAINIEČIAI IR RUSAI

Gerai kaimynai labai svarbus dalykas. Kad ir menką nuosavybę įsigydami kiekvienas teiraujasi, kas bus jo naujieji kaimynai, nes nuo jų žymia dalimi priklauso savininko ir jo šeimos saugumas, ramybė, poilsis, nervai, taigi gyvybė ir sveikata. Ne kitaip ir valstybiname gyvenime. Juk ir didžiosios mūsų tautos nelaimės tik dėl blogų kaimynų kėslių yra įvykusios: dauguma mūsų kaimynų plėšrūs, šimtus metų niokojo mūsų šalį, žudė žmones, išnaudojo medžiagiškai, nutautino valstybės pakraščius ir kitais būdais skriaudė. Ypač daug kentėjome nuo lenkų, vokiečių ir rusų; pastarieji ir dabar mūsų tautą skriaudžia.

Bet turime ir gerų kaimynų. Prie jų reikia pirmoje eilėje priskirti šiaurėje gyvenančius latvius, estus ir į pietų rytus nuo Lietuvos žemių gyvenančius ukrainiečius, su kuriais dabar kaip ir nebeturime etnografinės jungties, bet ne taip senoje praityje ji buvo.

Ukrainiečiai — skaičiumi gausi (50 milijonų) slavų tauta, gyvenanti 730,000 kv. kilometrų plote, iš kurių vien tik Sovietų Ukrainai tenka 600,00 kv. km. Tai tokio dydžio valstybė ir tauta, kaip, sakysime, Prancūzija, Vokietija. Ukrainiečių istorija sena, bet tauta nacionaline prasme susiformavo XV—XVI a. iš atskirų slavų giminų; XIII a. išsiskyrė jų literatūrinė kalba. XIV—XVI a. dauguma Ukrainos žemių pateko į Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos sudėtį. Reikia pasidžiaugti, kad Lietuvos valdžia Ukrainoje buvo labai švelni, mažai tejtama ir ukrainiečiai niekada nelaikė ir dabar nelaiko Lietuvos jų krašto okupantais, nes lietuviai nenaikino jų šalies pagrindinės santvarkos, papročių, religijos. Po 1569 m. Liublino unijos Lenkija iš Lietuvos Ukrainos žemes išplėšė; švelni Lietuvos valdžia buvo paversta griežta lenkų valdžia, kuri reikšėsi persekiojimais, kolonizacija, žudymais.

1917—1919 m. ukrainiečiai buvo savo valstybę paskelbę nepriklausoma; turėjo savo vyriausybę ir kariuomenę, tačiau kariškai nepajėgė atsilaipti prieš daug tvirtesnes Rusijos ir Lenkijos karines pajėgas. Ukraina neteko laisvės ir buvo padalyta tarp Rusijos ir Lenkijos.

Mėgstanti laisvę tauta beveik visą laiką vedė kruviną rezistencijos kovą prieš rusus ir lenkus. Buv. Lenkijoje 1920—1939 m. ukrainiečiai drauge su lietuviais reikšėsi prieš okupacinę Lenkijos valdžią, ranka rankon eidami. Jų atstovai Lenkijos seime keldavo ir lieptus daromas skriaudas. Nepriklausomą Lietuviją buvo įkurta lietuvių — ukrainiečių draugija. Tada laisvieji lietuviai pavertėms ukrainiečiams ištisė savo ranką, rėmė jų pastangas, padėjo finansškai ir kitais būdais. Okupuotame Vilniaus krašte kai kuriomis lietuviškoms stipendijomis naudojosi ir ukrainiečiai; paramos gaudavo ukrainiečių spauda, buvo remiami jų pabėgėliai, suteikiant jiems globą. Tai gal nedideli dalykai, bet ir dabar tenka sutikti ukrainiečius, kurie to užmiršti negali.

Laisvajame pasaulyje šiuo metu gyvena apie 2 milijonų ukrainiečių, daugiausia gerų patriotų. Vien tik JAV-bėse jų

yra netoli milijono, Kanadoje apie 700,000, kiek mažiau P. Amerikoje, Vokietijoje, Australijoje. Jų veikimo centrai — New Yorkas, Torontas, Winnipegas.

Mes lietuviai niekada nepamirštame savo gerų kaimynų, bet juos prisimename ypač dabar, kai š. m. balandžio 11 d. VLIKo posėdyje pagaliau buvo iškeltas ir mūsų santykių su ukrainiečiais klausimas, tikslu arčiau bendrauti su Ukrainos laisvės kovos veiksniais, šis klausimas atidžiau apsvairstyti perduotas Politinei — Teisių komisijai. Tai džiugi naujiena, nors ir kokia 20 metų pavėluota. Giliai tikime, kad mūsų politiniai veiksniai šį klausimą veikliai sutvarkys bendram abiejų tautų laisvės kovos reikalui.

*

Šia proga iškeltina dar viena didelė neteisybė: 1954 m., kuriant Pavergtųjų Europos valstybių seimą New Yorke, Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai sutarė bendromis jėgomis kovoti už pavergtųjų tautų laisvę. Mums labai skaudu, kad tada į seimą nebuvo įšleisti Ukrainos atstovai. Tai nebuvo ir vėliau padaryta: skriauda ligi šiol neatitaisyta. Buvo kalbama, kad nenorėta „įsipykti“ kai kuriems JAV politikams, kurie Ukrainą laikė Rusijos provincija, kaip sakysime, Illinois yra JAV dalis. Šis pavyzdys labai nevykęs: laikyti 50-ies milijonų tautą, turinčią atskirą kalbą, seną kultūrą, literatūrą ir kt. Rusijos provincija, yra daugiau kaip nesąmonė. Pagaliau dar ir šiandien ukrainiečiai savo žemėje veda kruviną kovą prieš okupantus. Jų tautos kova šventa, kaip ir mūsų, mūsų visomis išgalėmis remtina; Ukrainiečiai, gindami savo krašto laisvę, gina ir mūsų. Taigi jie yra bendros laisvės kovos draugai, kaip ir dera geriems kaimynams. Užtat lietuviai turi ranka rankon su jais eiti. Pagirtinos mūsų vyriausiojo politinio veiksnio pastangos ta kryptimi. Reikia manyti, kad ir Lietuvos atstovai Pavergtųjų Europos tautų seime neatsiliks nuo VLIKo, pirmieji iškels Ukrainos į seimą priėmimo klausimą, nors kai kam tai ir nepatiktų.

*

Bet yra ir kitokių kaimynų. Turime galvoje rusus. Teisybė, mes nenorime suplakti į vieną bolševikus ir patriotus rusus. Lietuva trokšta laisvės visiems savo kaimynams, geriems ir blogiems. Taigi mes sveikiname ilgąmetes laisvųjų rusų Rusijoje ar emigracijoje pastangas kovoti už bolševikų pavergtos Rusijos laisvę. Taip vadinamos Laisvosios Rusijos radio stotys Amsterdame ir kitur yra Lietuvos žmonių mielai klausomos. Tačiau mūsų nedžiugina per jas skelbiamos žinios atstatyti Rusiją Kerenskio šūkiu: „Odna Rossija, bolšaja i nedelima! (Viena ir nedaloma Rusija), žinoma, įjungiant į ją Ukrainą ir Baltiją bei kitus, vis tiek carinių ar bolševikinių rusų okupuotus kraštus. Lietuviai vienodai trokšta laisvės tiek sau, tiek savo kaimynams, taigi nenori, kad dabar ar ateityje kuris nors jų būtų pavergtas. Lietuva nori būti nepriklausoma valstybė, gera kaimynė tiek nepriklausomos Ukrainos, tiek Rusijos.

b. kv.

PANAIKINO NETEISINGĄ SPRENDIMĄ

Vyriausias Brno apskrities teismas Čekoslovakijoje panaikino anksčiau padarytą teismo sprendimą, kuriuomi buvo pa-

smenkti šeši Premonstraciečių ordino kunigai vienuoliai. Naujai rehabilituoti kunigai, kurie anksčiau buvo priversti dirbti paprastus darbus, gavo teisę dirbti tikinčiųjų sielovadoje.

Kinijos ir Sovietų Sąjungos pasienio vietos. Įstrižai pažymėtos sritys Sibire — kinai teigia, kad jos neteisėtai valdomos rusų ir priklauso Kinijai. Žemėlapy matyti raketų gaminių vietos, jų bazės ir atominių sprogdinių centrai. Aukštai dešinėje — Damanskio sala Usurio upėje, kur nuo kovo m. pradžios vyko rusų — kinų susidūrimai.

RUSŲ REVOLIUCINĖ ORGANIZACIJA IR LIETUVA

Trys raidės ir rusų radio stotis Amsterdame gąsdina tironus

Pereitais metais „Darbininke“ buvo gana plačiai rašyta apie rusų revoliucinę organizaciją, kuri sutrumpintai vadinama NTS. Pilnas pavadinimas: „Narodnyj Trudovoj Sojuz Rossiejskich Solidaristov“. Išvertus bus: „Rusų solidaristų darbo liaudies sąjunga“.

Ši organizacija kovoja už nuvertimą komunistinės santvarkos Rusijoje. Komunistiškai tariant, tai yra kontrrevoliucinė organizacija. Jos vadovybė yra užsienyje, bet ir pačioj Sovietų Sąjungoj turi nemažą „pogrindį“.

Rusai seka rusus

Sovietų spauda vengia apie šią organizaciją pasisakyti, matyt, bijo dar daugiau išpopuliarinti. Jos veikimas sovietų budriai sekamas. Susekti veikėjai baudžiami mirtimi arba ilgąmetėmis kalėjimo bausmėmis. Ir vis tydomis, viešai apie tai nekalbant.

Anglų prof. Brukas, atvykęs į Tarybų Sąjungą su turistine ekskursija, buvo areštuotas ir 1965 m. nuteistas 55 metams priverčia mo darbo stovyklon. Dar negirdėti, kad būtų jis iš lagerio išėjęs. Jo teismo eiga buvo rodoma per sovietų televiziją. Nebuvo aiškiai pasakyta už ką jis teisiamas. Neaiškiai užsiminta, būk tai, už nelegalią literatūrą, atvežtą iš Anglijos ir perduotą sovietų piliečiams.

Pažymėtina, kad teisiamasis labai nevykusiai gynėsi teisme, teisingiau, — kaltino save. Jis sakėsi kalėjime apsigalvojęs ir supratęs, kokią didelį nusikaltimą padaręs. Matyt, tikėjosi pri-

sipažinimu ir apgailestavimu su minkštinti teisėjus. Vargšai užsieniečiai nežino, kad bolševikai kaltam nedovanoja: juo daugiau apskaltinsi, juo daugiau bausmės gausi. Geriau būtų sakęsis nežinojęs, kad čia draudžiama ką nors panašaus atsiųžti, patikėjęs jų skelbiamą laisvę Sovietų Sąjungoj: juo labiau, kad sovietai savo propagandinę literatūrą eksportuoja į visus laisvuosius kraštus ir niekas jų agentų į kalėjimus nesodina.

Londono radijas BBC panašiai komentavo įvykį, bet irgi vengė aiškiai pasakyti, už ką profesorius Brukas sulaikytas. Tik vėliau neaiškiai prasiitarė — būk tai, už NTS.

Lietuviai klausosi Amsterdame rusų radio

Ši organizacija turi daug radijo stočių aplink visą Sovietų Sąjungą. Iš jų siunčiamos transliacijos sovietų piliečiams.

Ar žinomas NTS Lietuvoje? Taip, žinomas. Lietuvoje girdama radio stotis iš Rotterdamo, Olandijos, trumpomis bangomis 26 metrų ir 46 metrų. (Pažymėtina, kad sovietiniai radio aparatai nepajėgūs priimti transliacijas trumpesnių kaip 25 m. banga). Bangos nuolatos keičia mos vieno metro amplitudę. Maždaug iki 1960 m. tos transliacijos iš Rotterdamo buvo girdimos be jokių trukdymų. Viskas perduodama rusų kalba, viskas skiriama rusams. Transliacijos pradėdamos 12 val. dienos metu ir duodamos iki 11 val. nakties (su pertrauka nuo 5 v. iki 6 val.). Programa trumpa

— tik 15 minučių. Pabaigus vėl pradėdama ta pati programa iš naujo.

Laisvosios Rusijos balsas ir „glušteliai“

Nors daug kam žinoma, bet verta dar priminti, kad sovietai turi įtaisę radijo trukdytojus, rusiškai vadinamus „gluštelius“.

Lietuvos žmonės juos vadina „purpliais“, „malūnais“ ir kt.; daugiausia vartojamas rusiškasis pavadinimas „glušteliai“.

Maždaug nuo 1960 metų NTS transliacijos pradėta trukdyti, bet bangoms kintant, pasidėjęs bent valandą kitą, buvo galima po ištrūkusių iš „gluštelių“ sakinį surinkti visą programą.

Vėliau, apie 1964 metus, jau visai pasidarė nebegalima „sulipdyti“ programos turinio, nes „glušteliai“ „vejasi“ įkandini besikeičiančias bangas ir nebeduoda išgirsti nė vieno sakinio.

Tas laipsniškai didinamas transliacijų uždraudimas rodo stiprėjantį organizacijos pavojingumą Kremliaus valdovams. Šis tas apie transliacijų turinį

NTS radio stotis iš Rotterdamo duoda dar kitą interpretaciją tų trijų raidžių NTS — „Nesiom Tiranam Smerti“. Tai reiškia — nesame tironams mirčių. Toks šūkis rodo, kad ir jie graso tokia pat žiauria, kruvina revoliucija komunistiniams viešpatiams, kaip komunistai carui. Ne be reikalo Kremliaus baimė palaipsniui didėja.

Transliacijose kurtomis sovietų piliečiai įvairiems sabotožo veiksmams, agitacijai. Duodami nurodymai, kaip pasigiminti šapirografus, kaip sau-

giau išplatinti agitacinius lapelius ir kt.

Duodamas NTS narių priesaikos tekstas. Kiekvienas gali įstoti į organizaciją nariu tik pakartojęs priesaikos žodžius. Patariama niekam apie įstojimą nepasisakyti, jokių sąrašų nedaryti, tik vykdyti radio bangomis duodamus patarimus, kiek sąlygos leidžia; laikytis didžiausio atsargumo, kad nepakliūtų čekistams.

Org-jos nariai pasirenka slapyvardžius. Transliacijų metu duodami atsakymai į visokius gautus pranešimus. Iš gausybės tų pranešimų slapyvardžių atrodo, kad organizacija turi jau daug narių pačioj Sovietijoje. Čekistams kova su šia organizacija yra sunki, kol jų „stebuklingoji technika“ nėra išradusi mašinos žmogaus mintims kontroliuoti. NTS pranešimu, tos trys raidės komunistams esančios baisios, užtat pataria jas rašinėti ant tvorų, ant sienų, ant sniego ir visur, kur tik galima, laikantis didžiausio atsargumo.

NTS skelbia projektus būsimosios santvarkos, kai jie paimsią valdžią. Nežada gražinti dvari buvusiams savininkams, nei fabriki, bet ir kolchozų nežada palikti. Visose srityse žada daug liaudžiai naudingų reformų, žada duoti ne tik darbą, bet ir galimybę naudotis jo vaisiais.

NTS duoda informaciją iš Tarybų Sąjungos vidaus gyvenimo, komentuoja svarbesnius įvykius sovietinės spaudos skelbiamus, taip pat ir nutylimus.

Atentatas prieš Chruščiovą

Sovietinė spauda visiškai nutylėjo atentatą prieš Chruščiovą 1962.I.22.

NTS apie šį atentatą pranešė tik 1962 m. vasarą. Pranešime teisinosi negalėję pranešti anks-

čiau, nes neturėję tikslių žinių. Šis įvykis šitaip atpasakotas:

Tuometinis sovietinis diktatorius Nikita Chruščiovas, lankydams kraštą, atvykęs į Minską. Aikštėje susirinkusi didelė minia pasitikusi Chruščiovą, išlipantį iš mašinos ir einantį į tribūną. Susirinkusieji šaukė ne palankius valdovui šūkius: „Chvatit obmana“ (Gana apgaulės), „Chvatit pustych obieščanij“ (gana tuščių pažadų), „My golodny“ (Mes alkani) ir pan. Pradėję net mėtyti grumstais, kurių vienas pataikęs į diktatorių. Šis užpykęs, pribėgęs prie vieno aukšto kariškio (pulkininko pavardė pamiršta), kuris buvo atsakingas už tvarką priėmimo metu, ir ėmęs plėšti jam nuo pečių antpečius. Kariškis išjūręs, griebęs revolvėrį ir šovęs į Chruščiovą. Antru šūviu pats nusišovęs. Chruščiovą pagavę kiti palydovai, įsodinę į lengvą mašiną ir dingę... Po to Chruščiovas pasirodęs tik balandžio mėnesį. Šūvis jam kliudęs ranką. Būk tai, jis nešiojęs šarvus. Kulka nuslydus nuo šarvų ant liemens ir taip kliudžius jo ranką.

Pažymėtina, kad po vizito Minske Chruščiovas turėjo atvažiuoti į Lietuvą. Kaune buvo paruošta sporto halė jo mitingui. Tačiau Chruščiovas neatvyko. Jokių oficialių pareiškimų dėl to nebuvo. Žmonės įvairiai komentavo. Buvo kalba, neva Chruščiovas pasakęs, kad negalys važiuoti į Lietuvą, nes dar neįmokęs lietuviškai kalbėti, atseit, priekaištas už lietuvių „nacionalizmą“, greičiausiai lietuviškųjų kvailingų sugalvotas. Pats Chruščiovas tikriausiai to nesaikė, nes ir tokio klausimo jam niekas nekėlė.

Kaunas laimėjo: sporto halė taip sutvarkyta, kad joje iki šiol (Nukelta į 4 pusl.)

Rūkas ant vieškelio

Romanas

Iš anglų kalbos vertė Al. Baronas

STASIUS BODAVAS

75

— Kodėl taip ilgai pamokslauji, Vytautai? — pertraukė jį sesuo. — Sakyk gi, ką girdėjai raštinėje?

— Mes išvyksime iš stovyklos drauge su mama, Milda, aš atsisakiau pabėgėlio teisių.

— O mano Dieve, — sudejavo Milda, mes mirsiame badu, — ji nebegalėjo daugiau ištarti žodžio, suspaudė galvą delnais ir pradėjo verkti.

— Milda, nesijaudink, — Vytauto balsas buvo kietas, — aš žinau, ką aš darau. Neverk. Aš turiu savo planus. Aš vykstu į Gruenbergą ir ten bandysiu rasti keletą kambarėlių.

Milda nukrito į lovą ir spaudė savo veidą į pagalvę. Ji verkė garsiai ir jos visas kūnas drebo.

Tuo pačiu metu motina priėjo prie Vytauto, paėmė jo ranką ir pasakė ašarodama:

— Ačiū tau, ačiū tau, mano brangus vaike. Tu nepaliksi manęs vienos. Ačiū, — jos balsas nutrūko.

36

Vokiečio ūkininko našlė išnuomavo nedidelį butelį Gruenbergo pakrašty. Kambariai buvo sename plytų name ir atrodė niūrus ir šalti. Moteris davė taip pat keletą baldų ir lovos skalbinių.

Tą dieną visame name buvo kraupi tylą. Milda su vaikai išėjo į kaimą, motina sėdėjo viename kambario ir meldėsi. Vytautas stovėjo prie lango ir žiūrėjo į laukus. Ten nieko nebuvo į ką žiūrėti. Rudens vėjas gailiojo pirmuosius geltonus lapus šviežiai suartam lauke ir dangus buvo pilnas pilkų, storų debesų.

— Taip, mes dabar pradėdam naują gyvenimą, — galvojo Vytautas, stebėdamas į nelinksmą rudenišką vaizdą.

Jo kakta buvo suraukta, veidas pilnas įtampos ir išdidumo ir tuo pačiu metu pykčio.

Lauke pasirodė šuo. Jo papildė buvo sušlapusi.

— Laimingas šuo, — pasakė Vytautas, stebėdamas gyvulį, jis turi šeimnininką. Žinoma, jis kiekvieną dieną gauna kaulų arba dubenėlį maisto. Niekas jo neritorizuoja. Niekas... Laimingas šuo. Dabar mes pradėsime kovą už kiekvieną kasdieninę duoną trupinį ir savo pačių garbę. Ne, savigarda pirmoj eilėj, — jo kakta vėl raukėsi.

Šuo dingo. Vytauto veidas įsitempė. Jo mintys buvo aštrios kaip liepsna. Jis stovėjo ten, kaip sušalusį statulą.

Netrukus motina įslinko iš kambario. Priėjo lėtai arti ir paklausė pašnabdomis:

— Tu labai užsiėmęs, mano vaike?

— Ne, mama, aš tik šiaip sau žiūriu į laukus. Ką tu norėjai pasakyti?

— Mano sūnau, aš turiu širdyje rūpestį. Praėjusią naktį aš nesumerkiau akių.

— Nesirūpink, mama, — Vytautas vis dar žiūrėjo į laukus, — kiti žmonės turi daugiau bėdų negu mes. Pirmiausia turi rūpintis savo sveikata, nes tu netarodai labai sveikai.

— Ne, ne, mano vaike, tu nesupratai manęs. Aš

turiu kitokį rūpestį. Aš norėjau daugiau tau pasakyti...

— Koks rūpestis, mama? — dabar jis nusiuko nuo lango.

— Aš rūpinuosi savo siela. Mes išvykome iš stovyklos taip greit, kad aš nespėjau priėti išpažinties...

— Tai nesunku, mama. Aš tave nugabensiu kuria dieną į stovyklą pas lenką kunigą. Bet aš galvoju, kad tu, mama, esi per daug skrupulinga. Tu iš viso neturi jokių nuodėmių...

— Ne, Vytautai, aš turiu. Aš padariau mirtingą nuodėmę. Aš norėjau sutikti lietuvių kunigą. Tie lenkai manęs gerai nesupranta. Tu žinai mane, aš juk kalbu lenkiškai labai silpnai.

— Gerai, aš galėsiu tave kada nors nugabenti į lietuvių stovyklą, bet yra iš čia truputį pertoli. Dabar aš manau, mama, gali eiti pas lenką kunigą.

— Aš mielaiu norėčiau šiuo metu tėti pas lietuvių kunigą. Aš noriu savo nuodėmes smulkmeniškai papasakoti. Aš to negaliu padaryti lenkiškai.

— Tu per daug rūpiniesi, mama. Kokios gi pagaliau tavo tos nuodėmės? — paklausė staiga.

— Žinoma, aš galiu pasakyti. Tą dieną, kai mane jie išmetė iš stovyklos, aš verkiau iš apmaudo ir vėliau aš keikiau iš visos širdies, — sielvartavo motina.

— Aš keikiu taip pat, — jis pertraukė, — bet aš niekada neverkiu. Jie nėra verti mūsų ašarų. Aš galvoju apie tuos, kurie išrado sadistinę ir nešvarų apklausinėjimą. Milijonai žmonių šiandieną keikia. Nebijok, mama. Tie nešvarūs politikai yra daugiau nusikaltę negu mirtinos nuodėmės. Jie parduoda ir žudo tautas. Jie kankina pabėgėlius ir traktuoja juos kaip gyvulius.

— Aš netikiu, kad jie tiki Dievą, mano vaike.

(Bus daugiau)

TREČIOJO PASAULIO JUDEJIMAS

K. KLASTAUSKAS

Ekonominės ir socialinės neteisybės P. Amerikoje nesimato galo. Beveik visų kraštų valdantieji sluoksniai nesirūpi, na tą padėtį pagerinti. Šio fakto akivaizdus neturtinguosius ima ginti nemaža kunigijos dalis. Šiuo atžvilgiu įdomus šešių punktų dokumentas, kurį neseniai pasirašė 18 Kolumbijos kunigų, jų tarpe plačiau žinomas Medellino kunigas Mejia.

Kunigai negali tylėti

Pirmam dokumento punkte sakoma, kad kunigai, kaip tikri krikščionys, būdami arčiausia krašto gyventojų, gerai žino jų reikalus ir todėl negali tylėti, kai kraštą valdantieji nemato didelio socialinio neteisingumo. Dokumente sakoma, kad vyriausybė daugiau palaiko turtinguosius ir, neatsižvelgdama į žmoniškumą teisę, neieško būdų pakelti gyvenimo lygį, priešingai, ieškančius persekioja, blogai su jais elgiasi ir net suima. Toks neteisingumas verčia dvasišką ieškoti būdų pakeisti socialinę santvarką, kuri būtų naudinga didžiajai gyventojų daliai ir teisingumas būtų įgyvendintas pagal Evangelijos tiesas.

Antrame punkte sakoma, kad politiniai, ekonominiai ir socialiniai pakitimai turi būti vykdomi dalyvaujant didžiajai gyventojų daliai, kaip yra pareiškę vyskupai. Dabartinio momento, kai draudžiami susirinkimai, neleidžiamos manifestacijos — eina prieš žmogaus teises. Tokių teisių reikalauja ir popiežius Povilas VI Eucharistinio kongreso metu, kalbėdamas ūkininkų suvažiavime.

Trečiame punkte skundžiama si dėl klaidingo taikos ir viešosios tvarkos supratimo. Apgailestaujama policininko mirtį neramumų Lorikoje metu. Bet taip pat apgailestaujama dėl vaikų mirimo, kurie miršta dėl trūkumo maisto ir taip pat dėl mirties daugelio daugelio tautiečių, kurie, gyvendami nežmoniškoje sąlygoje, nelaiko neišvengiamai į kapus. Tai vyksta, kaip pareiškė vyskupai, dėl blogos krašto santvarkos, neteisingos ekonominės būklės, kuri įteisinga neramumų kėlimą.

Neramumų kėlimo kaltininkai — turtų savininkai

Ketvirtame punkte klausiamas, kas iš tikrųjų yra neramumų kėlėjai? Tai tie, kurie griauja tvarką ar kenkia jai. Tikroji tvarka yra sukurta Dievo, kaip pareiškė popiežius Povilas VI savo enciklikose. Toliau dokumente minimos ištautosios popiežių enciklikų ir daromos išvados, kad tikrieji neramumų kėlėjai yra tie, kurie eina prieš Dievo sukurta tvarką, t. y. kurie vietoj didelių turtų kaimo se ir miestuose, kada tur tarp daugelis šeimų yra priverstos gyventi po tiltu, prie juodo vandens upių, ar ieškoti vietos nenaudojamose žemės plotuose. Neramumų priežastimi yra didžiuliai sklypai miestuose, kurių savininkai, jų nnaudodami, laukia dienos, kada pakils žemės kainos, kad galėtų daug uždirbti. Suklėliai yra įstatymai, kurie tarnauja turtingųjų ambicijoms, kad galėtų išmesti neturtingas šeimas, įsikūrusias turtingųjų savininkų nenaudojamose žemėse. Suklėliai esą tie, kurie išmeta neturtingą žemės ūkio darbininką iš mažo sklypelio žemės, kad galėtų padidinti savo dvarų žemes. Suklėlimų kėlėjai yra Kolumbijos santvarka, neteisingumas, badas, bedarbė, ignoracija, trūkumas švietimo, medicinos pagalbos stoka ir visa eilė panašių trūkumų. Suklėlimų kėlėjai

yra asmenys išleidžiant kapitalus į užsienį, taip pat ir užsieniečiai, dominuojant mūsų tautoje. Penktame punkte rašoma, kad kunigų misija yra padaryti laisvą bažnyčią, kaip to nori vyskupai. Atsakingi yra ir tie, kurie matydami neteisingumą, nesistengia tikrojo teisingumo įgyvendinti ir stengiasi nieko nematyti.

Šeštojo punkto dokumentas baigiamas, pripažįstant, kad vyriausybė stengiasi daryti pažangą, bet išnaudotojai vyriausybės pastangoms kenkia ir todėl be pagrindinių santvarkos pakeitimų nėra įmanoma pakelti gyventojų gerbūvį. Krašto valdytojai kviečiami įsijungti į tikrosios krašto santvarkos pakeitimą; darbininkai, ūkininkai ir kitos grupės kviečiamos kovoti. Tokios yra dokumento mintys, kurias pasirašė 18 kunigų. Jos yra labai artimos dokumentui, kurį perėmė metais pasirašė Buenaventuros vyskupas ir 49 kunigai.

Kunigai neina su komunistais. Prieš rašant šią žinią teko paklausti, ar šiame dokumente iškeltos mintys nėra painios iš Markso mokslo. Jis atsakė, kad dvasiškajai Marksizmo idėjos yra svetimos, nes gyvenimo pagrindų yra Evangelija ir Gopiežiaus enciklikos, kuriose tikrai yra nurodomi keliai, kuriuos būdu turi būti įgyvendintas socialinis teisingumas. Dvasiškia, kaip Dievo tarnai, turi ieškoti būdų toms tiesoms įgyvendinti. Todėl šis dvasiškųjų judėjimas ir pradėdamas vadinti trečiuoju pasaulio judėjimu, kas reiškia, kad šis judėjimas yra skirtingas nuo komunizmo ir kapitalizmo, kaip išėinas iš tikros Dievo kūrybos dvasios. Todėl ne tik Kolumbijoje, bet ir visoje Pietų Amerikoje šis dvasiškųjų judėjimas įgauna daugiau reikšmės.

Rusų revoliucinė... (Atkelta iš 3 psl.)

vyksta įvairūs koncertai, net operos.

Balti ar raudoni rusai — imperialistai

Ko mums tikėtis, iš NTS, jeigu įvyktų revoliucija ir pasisuktų jų planai? Neteiko išgirsti jų nuomonės dėl pavergtųjų tautų. Gal jie iš viso apie tai nekalba? Sunku tikėti, kad jie būtų mums geresni, negu carai ir komunistai. Greičiausia ir jie laikytųsi Kerenskio lozungo: "Odn Rossija, bolšaja, nedelimaia" — Viena Rusija, didžiulė, nedalomą, atseit, su visomis buvusiomis kolonijomis. Vargu ir jie sutiktų į atsizadėti. Suinteresuotieji gali pasiklausti, rašydami šiuo adresu: N.T.S., Post Bust 902, Rotterdam, Holland.

J. G.

Atsiminimai iš Balso veiklos

Prel. J. B. Končius

Šioje knygoje rasite Balso įsikūrimo istoriją, lietuvių gyvenimą tremtyje ir naujakurių būklę Amerikoje.

Veikalas, iliustruotas 144 nuotraukomis, tinka dovanoms ir taip pat susipažinti su senųjų lietuvių ateivių veikla Balso.

Knyga gaunama DRAUGE pusiau sumažinta kaina — 3.00. Platintojams duodama nuolaida: Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 pr. mokesčius.

Remkite dienr. "Drauga".

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Apdraustas perkraustymas
Ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvenamųjų, automobilių, sveikatos, biznio, Patogios išl. mokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos.
Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — Prospect 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

DAŽYMAS
PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS.
VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO:
Tvoros, Stogeliai, Durys
Langai, Rynai, Turekliai

BANGA

TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijom antenos, Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Šimulis

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėdinimai.
Pardavimas ir taisymas.

J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Parke
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

Apimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G. skelbimų kainos visiemis prielamos

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Lietuvių bendrovė turinti teisę siuntinius siųsti savo vardu iš Chicago tiesiai į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų, ital. lietpalčių ir kitų prekių.
Pristatomi doleriniai dovanų užskaita.
E. ir V. Zakauskai

Platinkite "Drauga".

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rūsiai (gutters), vandens sildymo boileriai, Turito leidimus dirbti mieste ir užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sažiningai. Apskaičiavimai nemokamai.

DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447.

A. ABALL ROOFING CO.

Isteltą prieš 49 metus
Dengiamie visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, rūsias, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuck-pointing". Pilnai apdraudę. Visas darbas garantuojamas

LA 1-6047 arba PO 2-8778

Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų.

A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1832

CONTRACTORS

VACYS
CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

REAL ESTATE

12-os butų naujas mūr. namas gražioje pietvakarių apylyje. \$26,000 metinių pajamų. Kaina prielaima.
6 kamb. 10 metų de luxe mūr. bungalov, prie Marquette pko, 13% vntų, įrengtas rūšys, 2 auto mūr. garažas.
1 1/2 aukšto, 2 butai—5 ir 4 kamb. 18 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Įrengtas rūšys. Dvigubas mūr. garažas. \$35,000.
2 po 5 kamb. (3 mieg.), 3 kamb. rūšys. Mūr. Prie 67 ir California. \$28,500.
5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 71 ir California. \$19,000.
5 1/2 kamb. 3 metų mūr. bungalov prie Marquette Pk. \$18,500.

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

REAL ESTATE

3 po 6 kamb. mūr. Modernios vonios, alumi. langai, šiluma, dujų, 2 auto, garažas. Marquette pko. \$29,900.
2 po 5 1/2 kamb. ir 4 kamb. anglisk. kark. rūšys, 7 metų mūr. 2 atskiros šilumos dujų, alumi. langai, kilimai. \$46,500.
6 butų naujas mūr. Kark. vand. šiluma, dujų, alumi. langai. Pajamų virš \$10,000. metams. \$85,000.
14 butų, 2-ju aukštų mūr. Geros pajamos. Marquette pko. \$83,000.
10 butų po 3 kamb. mūr. Alumi. langai, netoli mūsų įstaigos. Tik \$67,000.
4 mieg. mūr. 2 pilnos vonios, šiluma, dujų, garažas. Netoli mūsų įstaigos. \$13,900.

NERIS REAL ESTATE N
6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT
Alex REALTY

Member of M.L.S.

ALEX ŠATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyno, Riverside, La Grange Park ir kitose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

REAL ESTATE

Arti Marquette pko.

Skubiai parduodamas Marquette pko apylyje 10 metų senumo namas—2 butai po 4 1/2 kamb., įrengtas rūšys, 2 maš. garažas.
8 kamb. (3 mieg.) mūr. namas. Pilnas rūšys. Gazu šiluma. 2 maš. garažas. Marquette pko. apylyje.

NAMŲ PIRKIMAS —
PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

STATOME NAUJUS NAMUS
Atliekame įvairius patalynius

PETRAUSKAS
GENERAL BUILDERS
Tel. — 585-5285

Maisto krautuvės su namu ar nuomoti patalyniam ar pradedančiam. Tel. 471-0321.
2 po 4 kamb. med. Brighton pke. Svarus, Nebrangus.
3 butų mūr. 5-4 1/2-4 kamb. Brighton pke. Geros pajamos. Neaukšta kaina ir mokesčiai.
Beveik naujas 4 butų mūr. 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 69 ir Kedzie. \$75,000.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

SKELBIMAS

Lotas 30 p. Marquette Parke.
8 kamb. mūr. 2 vonios, 2 auto mūr. garažas. Tuoj gali užimti. Prie mūsų. \$24,800.
6 kamb. 15 metų mūr. 2 vonios, 2 auto mūr. garažas. Apie 71 — Mozart. \$24,900.
1 1/2 aukšto mūr. 2 butai, 2 auto garažas. Naujas dujų šildymas. Arti mūsų. \$26,800.
2 butų mūr. Platus lotas. Mūro garažas. Prie pat Marquette pko. \$29,900.
3 butų mūr. Prižiūrėtas, švarus, platus lotas, garažas. Arti ofiso. \$25,500.
3 butų, 15 metų mūr. ir mūr. garažas. Apie \$6,500 pajamų. Marquette pke. \$52,000.
4 butų lūksus mūr. Modernios vonios, kabinetai virtuvės, dujų šildymas. Įrengtas bent 50 p. lotas, 2 auto garažas. \$55,900.
12 butų, 2-ju aukštų mūr. prižiūrėtas. Apie \$14,000 pajamų, garažas. Marquette pke. \$30,000.
6 kamb. 6 metų švediškas namas. 2 vonios, karpetai, air conditioning, inter-com. Mūro garažas, platus lotas. \$34,000. Turime ūktus.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Prie 72 ir Lawndale — 6 kamb., 9 metų de luxe bungalov. Kilimai, garažas. Nebrangus. \$25,500.
Prie 68 ir Western 2 butai po 5 kamb. Platus sklypas. \$20,500.
Prie 71 ir Talman — Mūras, 3 butai ir patalynė, rūsiai, air. šildymas. Garažas. Nebrangus. \$43,500.
70 ir Washenaw. Mūras — 2 po 5 kamb. ir butas rūšys 3-ju kamb. \$28,900.

VAINA REALTY
2517 W. 71st St. — RE 7-9515

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir lūdimiai vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

ISIGYKITE DABAR!

ORA PRO NOBIS

Jurgis Gliuda

Penkias Draugo premijas laimejusio rašytojo veikalą, kuris taip pat buvo premijuotas, dar galima gauti DRAUGE. Kaina .00 dol.

Likusių egzempliorių skaičius ra ribotas, todėl tik pasiskubinę u užsakymu galite būti tikri, kad knygą tikrai gausite.

Knygos tematika "persekiojančių ir persekiojančių žmonių santykiai" niekad nepasens, tuo daugiau šiais laikais, kai beveik visa žmonija suskilusi į tuos du frontus.

Prie knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčius.

Vytautas the Great

Prel. J.B. Končius

Knyga apima gražiausią Lietuvos istorijos laikotarpį, kuris turi būti įdomus ne tik lietuviams, bet ir amerikiečių visuomenei.

Knyga gaunama DRAUGE pusiau sumažinta kaina—\$2.00. Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

MARIAN SHRINES

OF THE AMERICAS

TITAS NARBUTAS

Nauja knyga anglų kalba, versta iš lietuviško leidinio, kurią reikėtų kiekvienam perskaityti.

Atsekant Marijos kultą nuo pirmų misionierių, čia aprašomos svarbiausios Pietų, Centro ir Šiaurės Amerikos Marijos šventovės.

Knygoje gausu iliustracijų, kurių tarpe yra net du Šiluvos Marijos statulos Washingtono pavilksai ir platus naujausias JA V šventovės bei joje esančios lietuvių koplyčios aprašymas.

Knyga patraukliai ir rūpestingai išleista, gaunama DRAUGE, kaina \$3.50.

Ta pati knyga čia gaunama ir lietuvių kalba. Jos kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksą.

VYSK. BŪCIO ATSIMINIMAI

Gyva, lengva kalba, perpinta humoru, autorius atskleidžia savo jaunystės dienas Lietuvoje, gimnazijos bei seminarijos laikus ir studijas užsienyje. Jis pasakoja savo laimėjimus ir nepasisekimus visuomeninėje veikloje, spaudos srity ir dvasininkų luo-

Atsiminimai įdomūs kiekvienam, nes šalia autoriaus asmenišku išgyvenimų pamatom tuos dienu Lietuva, sutinkam dėsimo vertų to laikotarpio žmonių ir praplečiam savo akiratį istorinėmis žiniomis, kurios gyvyms spalvomis nušviečia lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

Knygos gaunamos "Drauge". Kaina: I dal. \$3.50, II dal. \$3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

DEMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama: vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentari, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus, Biznio reikalais kreipitis J. Baldo Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-4489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL OFFICE

Need good typist — part time help. Hours flexible. Excellent conditions.

Call — 263-0313

LIVE-IN HOUSEKEEPER

Cooking and light general housework. Lovely LaGrange home. Charming summer home, in hot weather at Crystal Lake, Frankfort, Mich. Prefer one who can drive. Top salary for qualified person. References. FL 2-1377 9 A. M. — 12 NOON OR FL 2-3349

EXPER'D GEN'L OFFICE WORK

Must have high school education and be good at typing.

Mulvihill Bros. Motor Service, Inc.
1912 So. Jordan Ct., Chicago, Ill.
Phone — CA 6-7580

TYPIST

Dictation experience necessary. Full time. 5 days a week.

Phone 798-7200

HELP WANTED — VYRAI

Industrial Metal Fabricator

— needs —

ARC WELDERS HELI-ARC WELDERS

TOOL ROOM ATTENDANT

Steady work. Paid holidays. Paid vacations. Profit sharing and free hospitalization.

ALL METAL MFG. COMPANY

2740 W. 50th Street
Chicago, Illinois

MACHINIST EXPERIENCED

Full Time. Plus Overtime. Company Benefits. Hospitalization and Life Insurance. Apply in Person.

MIDLAND ENGINEERING & MACHINE COMPANY

9630 W. Allen Street
678-4113 ROSEMONT, ILL.

TRUCK DRIVER

FOR FURNITURE COMPANY.
Age 25 or over

Also GENERAL OFFICE GIRL
Some exp. with credit, lile typing.

PHONE 521-5300

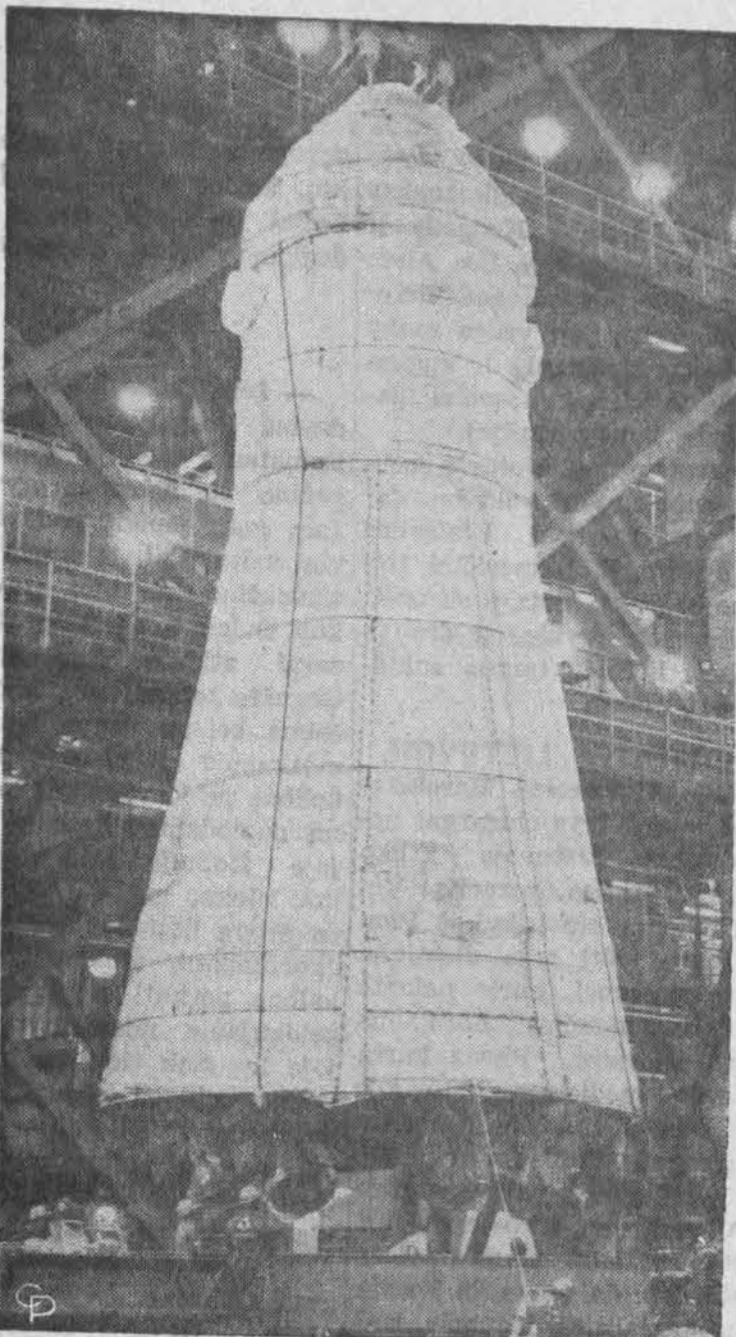
EXPER. JANITOR

Must be reliable and sober. Age 25 to 55. For more information phone Mr. Wright at 747-2656 or 747-3098

SILICONE SERVICE, INC.
24 Plaza, Pk. Forest, Ill.

INSIDE SALES

Man to train for inside permanent sales position handling telephone and mail orders.

Irbid mieste, Jordanijoje, žmonės apžiūri Izraelio lėktuvų subombarduotą namą.

KODĖL VEDUSIEJI PO DAUGELIO METŲ SKIRIASI

J. VENOKUS, S. J.

Neseniai mirė generolas D. D. Eisenhoweris. Ta proga visi jį iškelė kaip sumanų sąjungininkų kariuomenės vadą, galinčius priešus nugalėjusį. Visi vertino jį kaip 34-į prezidentą, net dviem kadencijom išrinktą. Daugelis kartoja žodžius "I like Ike"; vertino jo užkrečiamą šypsena, nuosirdumą, paprastumą, jo malonumą (genuine warmth). Tačiau giliausia pasiliko atmintyje žodžiai, kuriuos jis prieš mirdamas pasakė: "Aš visados mylėjau savo žmoną, visados mylėjau savo vaikus, aš visados mylėjau savo anukus ir visados mylėjau Ameriką".

Tai tikrai buvo gražios meilės. "Aš visada mylėjau savo žmoną". Ir taip buvo per 53 moterystės metus. Kiek yra vyrų pasaulyje, kurie tokių žodžių negalėtų pasakyti net po 10-15 vedybinio gyvenimo metų? Kartais yra piktai pasakoma, kad pirmiau moteris atsimindavo savo vyro pirmąjį pabučiavimą, o dabartiniais laikais moteris neatsimena, kaip jos pirmasis vyras vadinosi.

Moderniško žmogaus moterystės problemos

Sakoma, kad vyras pažįsta moterį prieš apsivedant, nes uolai studijuoja moterų psichologiją ir iš knygų ir iš praktikos, bet apsivedęs nebežino nei savo žmonos sielos, nei jos širdies. Trumpai tariant, vyras nebesupranta savo žmonos, nors visados girdavosi, kad jis pažįstas moteris. Kodėl?

Dar yra sakoma, kad vyras savo pirmąją gyvenimo dalį praleidžia beieškodamas moters, o antrąją, kaip nuo tos surastos moters atsikratyti. Jeigu žmogus vedė ir netrukus skiriasi, galima būtų sakyti: apsiriko, nepataikė, charakteriai nesutinka, negali sugyventi, tuojau stengiasi klaidą atitaisyti... ir skiriasi. Bet mūsų problema yra kitokia: kodėl apsivedę galėjo išgyventi 10-15-20 metų, galėjo išauginti vaikus, išmokti juos, turėti isigyti, bet dabar, po tiek metų jau nebegali sugyventi, reikia skirtis. Tokios

moterystės vadinamos "fraktūromis po 20 metų".

Kodėl taip atsitinka, kaip tokių skyrybų išvengti?

Skyrybų priežastys

Kodėl vedusieji, išgyvenę bendrai daugelį metų, vis dėlto neretai skiriasi? Šį klausimą nuodugnai tyrinėjo psichiatrijos profesorius dr. Alfred A. Messer. Mes trumpai susipažinsime su jo išvadomis, kurias jis po ilgesnį tyrinėjimo padarė:

1. Viešojo nuomonės pasidarys nuolaidėms skyryboms. Dar ne taip seniai visuomenė labai nupeikdavo tuos žmones, kurie skirdavosi. Piliečiai rinkimuose nebalsuodavo už tokių, kurie palieka savo tikrąją žmoną ir gyvena su kita. Sakoma, kad Stevenson nebūdavo išrenkamas, nes buvo divorsuotas. Dabar jau yra kitaip. New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller divorsavosi 1962 m., išgyvenęs moterystėje 32 metus. Po to jis buvo du kartus perrinktas — 1962 ir 1966 — visuomenė to nelaikė didesne blogybe, sakydama, kad tai jo asmeninis reikalas. Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan, nors divorsuotas ir su kita gyvena, buvo išrinktas.

Sakoma, kad labiausiai moteris nebalsuodavo už divorsuotus. Kodėl viešojo opinija pasidarys nuolaidėms? Gal todėl, kad religiniai principai susilpnėjo.

2. Įstatymai palengvino skyrybas. Dar yra valstybių, kur Kat. Bažnyčios įtaka stipri, todėl ir skyrybų valstybė neduoda. Skyrybos prasidėjo tose valstybėse, kur yra stiprus protestantizmas. Pradžioje skyrybas duodavo tik dėl neįstikimybės. Vėliau pradėjo išskirti dėl vyro žiaurumo žmonai, paskui dėl charakterių skirtumų, o dabar kai kur pakanka nebenerėti gyventi su šiuo vyru, nes jau myli kitą ir jau pradėjo su kitu vaikščioti. Jeigu jau taip lengvai galima persiskirti, tai kodėl nepasiduoti tokiai pagundai?

3. Geresnė moters ekonominė būklė. Visi žinome, kad Amerikoje moteris ir be vyro gali lengvai pragyventi; ne tik pati

gali lengvai pragyventi, bet, jei kalui esant, ir vaikus išlaikyti. Jeigu kartais to ir nebūtų, teismas priverčia vyrą prisidėti prie vaikų išlaikymo.

4. Ankstyvos ir skubios jaunų žmonių moterystės. Napoleonas yra pasakęs: "L'amour est la folie a deux". Vadinasi, visas kitas kvailystes žmogus vienas padarai, kai meilėje yra kitaip: kvailystės daromos dvieju: abu vienas kitą užtikrina, kad beprotiškai mylisi, kad vienas be kito negali gyventi, kad dviese gyvenant žemė pavirsian ti j rojų. Ir abu tiki. Bernard Shaw yra pasakęs: "Iš tų dviejų jaunų žmonių (beveik vaikų) yra reikalaujama prisiekti, kad juodu tame pakeltame, sujauktame ir nenormaliame stovyje išbūs, kol mirtis jų neperstiks". Jauni apsisvedę dažnai nėra dar baigę mokslo. Dar nėra įsigiję profesijos, nėra užsitikrinę materialinio būvio, sunku pragyventi. Tėvai dažnai priešinasi tokioms ankstyvoms vedyboms. Kol mokykloje, tėvai leidžia j mokslus išpaskutinio, o apsisvedei — jau žinokis. Praceina meilės egzaltacija, atsibunda naujai realybei. Ateina vaikai, ateina ir naujos pareigos.

Moderniškas žmogus ilgisi židinio

Labai įdomus reiškinys, kad moderniškas žmogus ilgisi židinio, nes jis yra labai individualus, pats nori greitai imtis atsakomybę už save, pats nori išvystyti savo gabumus, sau dirbti. Jis nori šeimos užuovėjos, šilumos. Manau, kad ta yra giliausia priežastis, kodėl berniukai ir mergaitės nebeįsistoti į vienuolynus, nori sau dirbti, o ne svetimiems.

Nueik į šeimą, kur yra vaikų. Apie ką daugiausia kalbama? — apie vaikus. Suauge nebeturi ką bekalbėti vieni. Vaikai riša vedusius ir išlaiko moterystę pastovią. Jeigu sugriauti moterystę, nustosi vaikų; persikys, vaikai, paprastai, pasilieka su motina. Kadangi žmonės jauni apsisveda, tai, kai vaikai paauga, tėvai palyginti dar yra jauni — apie 40-45 m. Prasi-deda pavojai, kuriuos dr. Messer vadina pavojais "dėl tuščių lizdų". Vaikai išskrido kaip paukščiai, lizdas pasiliko tuščias. Tėvai dar jauni, pačiame viduriniame amžiuje, kada tas "demonium meridianum" sukasi. Romansas, meilė veda prie naujų pažinčių, prie daug gilesnio socialinio gyvenimo. Savo žmona, ar savo vyras atrodo neįdomūs. Pagunda yra didelė lizdą sukurti su kitu, įdomesniu.

Kaip išlaikyti moterystę?

Dr. Messer ir kiti pataria: 1. Organizuoti šeimynines šventes: gimtadienius ir vardadienius žmonos ir vyro (ne tik vaikų), kasmet švęsti savo vestuvių dieną su dovanomis, bažnyčioje su šv. Mišiomis. 2. Bendras atostogas pajūryje kartu bėgioti, braidyti po ban-gas. Svečiuose ar namuose kartu šokti. 3. Kai vaikai išauginti, dabar galima vienas kitam labiau paslaukoti — antrasis mėsos meniu.

CHICAGOJE

MOKETINIAI GREITKELIAI

Tri-State, North West ir East-West moketiniai greitkeliai (tollways) juosia ir jungia Chicago 187 mylių tinklu. Pernai juose buvo 36 asmenys, už greitą važinimą areštuota 14,092 vairuotojai.

VONIA KRITO ANT DARBININKO GALVOS

Lawrence Grzyb, 3550 So. Hoyne, buvo kritiškai sužeistas, kai vonia iškrito nuo keltu-vo ir jam bedirbant prie statybos 2000 So. Michigan, patal-ke į galvą. Jis nuvežtas į Mercy ligoninę.

OKUPANTAI PRIPAŽISTA - TRŪKSTA RŪPINIMOSI ŽMONIŲ INTERESAIS

"Tiesa" Nr. 28 vasario 2 d. spausdina šitokią informaciją:

"Turtinai gyvena Jonišio rajono žemdirbiai: derlingose dirvose derą gausūs derliai, fermų darbuotojai rūpestingai prižiūri gyvulius, todėl gamina daug pieno ir mėsos. Vis dažniau kolūkiečiai važinėja į parduotuves nusipirkti įvairiausių prekių. Reikia nemaža statybinių medžiagų, — juk daugelis keliai į gyvenvietes, statosi naujus namus. Nuo čia ir prasideda bėdos. Štai stovi kolūketis geležinkelio stotyje prie nupirktų plytų krūvos ir dejuoja:

— Mokejau pinigų už sveikas plytas, o čia beveik pusė — pusplyčių.

Rajkoopsąjungos atstovai tik skės teli rankomis:

— Nenori! Neimk!

Nieko nepadarysi, statytis reikia — žemdirbys plytas vežasi namo. O prekybininkai su savo bėdomis:

— Neturime krano. Kas iš to, kad jos atvežamos ant padėklų. Iš vagonų jas tiesiog išverčiame. Aišku, kad tūkstančiai plytų sudūžta.

Tokias pat plytas gauna ir kolūkiečiai. Tiesa, kai kas iš šalies paliepia, dalį pusplyčių prekybininkai nurašo.

Prie kito vagono girdisi toks pokalbis:

— Mokejau už toną cemento, o davėte 900 kilogramų.

— Kuo mes kalti, kad cemento maišeliai nestandartiniai, ne po 50

kilogramų, o pasverti neturime kur. Galų gale, kiek čia nustosi! Juk uždedame po maišelį, kitą.

Taip pirkėjas ir išvyksta, negavęs dalies cemento, nes maišeliuose cemento svoris svyruoja tarp 41-48 kg.

Pasverti, prekybininkų teigimu, nėra kur, nes jie neturi svarstyklių.

Taip grubiausiai naikinamas liaudies turtas (pusplyčių kalnai stotyse), skriaudžiami pirkėjai. Jei būtų mažiau taikstomasi su šia netvarka, dalies šių blogybių galima būtų išvengti. Krano, pavyzdžiui, prekybininkai gal dar ilgai negaus, bet plytas galima atsargiai iškrauti rankomis. Prekybininkams, tai, žinoma, atsieitų brangiau, bet valstybė išloštų.

Jei cemento gamykloje neįmanoma cementą išpilstyti į maišukus lygiai po 50 kg. kuo sunku patikėti, tai svarstyklių Joniškyje netoli stoties yra pakankamai. Trūksta, sakyčiau, tik rūpinimosi pirkėjų interesais."

Daugiausia čia kalta sovietinė tvarka. Privačiame ūkyje, jei viena imonė blogai plytas pristato, ji netektų užsakymų, visi kreiptųsi pas

G E L E S
Vestavimas, banketams, laidotuviams ir kt.
GUZAUŠKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 W. 63rd St., Chicago, Illinois
PR 8-0833 — PR 8-0834

A. + A.

Onai Kubiliūnaitei Norkienei Telksnienei mirus,

jose vyrui JONUI, sūnui VYTAUTUI ir seseriai ELIUTEI, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

KARNAUSKAI

Amžinasis gyvenimas, kun. J. Danielius	2.00
Gyvenimo šaltiniai, St. Žilys	3.00
Gyvoji dvasia, kun. J. Vaitkevičius,	4 dal. kiekviena po 5.00
Meilės ugnis, kun. K. Matulaitis, MIC	4.00
Žodis ir gyvenimas, tėv. T.V. Žiūraitis, OP	2.75
Visos šios knygos gaunamos DRAUGE, Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.	

Lietuviška knyga yra būtinybė kiekvienam lietuviui, nežinanti kur jis gimęs, augęs ar subrendęs, nežinanti koks jis yra — senas ar jaunas —, nežinanti kokia jo profesija, darbas ir užsiėmimas.

Kad knyga būtų prieinama didesniai lietuvių skaičiui, kad jos įsigijimo sąlygos būtų lengvesnės, kad jos pristatymas būtų patogesnis ir greitesnis, yra įsteigtas LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS kurio nariu gali pasidaryti kiekvienas, įmokėjęs 5.00 dol. įnašą.

Nariai klubo leidžiamas knygas gali pirkti trečdaliu pigiau, knygų pasirinkimas yra neterminuotas ir nėra jokių suvaržymų ar reikalavimų nustatant, kiek knygų narys privalo nupirkti.

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS yra patogias būdas įsigyti naujausius leidinius pigiausia kaina. Tapti jo nariu taip lengva, kad kiekvienas turėtų jaus-tis skriaudžias pats save, neįstodamas į LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBĄ.

Nedelsdami siųskite 5.00 dol. ir tapkite klubo nariu. Įsitikinkite patys, kaip malonu turėti savo knygynę naujausius leidinius, būti susipažinusi su lietuvių literatūra ir žinoti, kad atlieki savo pareigą lietuviškai spaudai.

"DRAUGO" PREMIJUOTOS KNYGOS, kurių dar galima gauti:

ORA PRO NOBIS — J. Gliuda	4.00
SIKŠNOSPARNŲ SOSTAS — J. Gliuda	2.50
TITNAGO UGNIS — J. Kralikauskas	2.50
MINDAUGO NUŽUDYMAS — J. Kralikauskas	3.00
LIEPTAI IR BEDUGNĖS — A. Baronas	3.00
KALNŲ GIESMĖ — V. Kavaliūnas	2.50
KARKLUPENUOSE — A. Baranauskas	2.50
SAMOKSLAS — V. Volertas	3.50

Šios rinktinės, tremtyje išleistas knygas, kiekvienam reikėtų įsigyti atsiunčiant užsakymą ar asmeniškai atsilankant į "Draugą".

Illinois valstijos gyventojai prašomi prie knygos kainos pridėti 5% mokesčiams.

DRAUGAS, pirmadienis, 1969 b. balandžio 28 d. 5

kitus. O kai dabar okupuotoj Liet- kai tie patys okupantų pareigūnai tuvoj tėra tik vienas darbdavys — elgiai pagal patarę "varnas varnui valstybė, nėra konkurencijos, tai nu akies nekerta". J. Zvilb.

Lituanistikos Instituto nariui

A. + A.

Prof. dr. Konstantinui Avižoniui

mirus,

jo žmoną ANGELE AVIŽONIENĘ, brolių dr. VYTAUTĄ AVIŽONĄ, seserį BIRUTĘ BLAŽEVIČIENĘ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

LITUANISTIKOS INSTITUTAS

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYIS MODERNIOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEDarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių.

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid
TRYIS MODERNIŠKOS KOPLYCIOS:
4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
LACKAWICZ IR SŪNOS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1188-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpe 2-1003
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2326

APLINK MUS

CHICAGOJ IR APYLINKSE DU BROLIUKUS PRISIMINUS

Teko skaityti laikraščiuose apie puikiai pasisekusią, suvaldintą, Alvudo vaikų teatro 3-jų veiksmų pasaką vaikams, "Du broliukai". Veikalą parašė rašyt. Anatolijus Kairys. Rež. Alfa Brinka, giliai įsijautęs į veikalo prasmingas mintis, viską vaizdžiai pertelkė auditorijai. Dail. Juozas Kiburas, savo gabumais ir sumanumu įnešė į scenos aplinką gamtos natūralumą. Vytauto žygo šviesas.

Baletmeisteris Simas Velbas, su savo studijos šokėjomis pajvairino vaizdą. Jos darniai pašoko keletą puikių šokių. Jonas Narukynas, savo meniškais gabumais, pasižymėjęs scenos rūbų projektavime, sukūrė ir pagamino visai miško gyvūnijai pritaikintą aprangą.

Visi scenos veikėjai harmoninai atliko savo roles. Publika buvo labai sužavėta.

ASTA

× **Kun. J. Borevičius, SJ**, sol. V. Kojelienės koncerto reikalų pasirodys lietuviškoje TV balandžio pabaigos programoje, o muz. A. Nakas kalbės per Margučio radijo ir kun. Jz. Vaišnys, SJ, pirmadienio vakarą per Ald. Fel. Daukų radijo radijo stotį.

× **Kun. Povilas Gillis (Gailėvičius)**, šv. Jokūbo parapijos klebonas Tupelo, Miss., kelioms dienoms buvo atvykęs aplankyti savo gimines ir pažįstamus Chicagoje, Kenoshoje, Waukegane. Kartu su Vladu Petrausku aplankė ir "Draugo" įstaigą. Šv. Jokūbo parapijoje kun. Gillis klebonauja jau 5 metai, o Mississippi valstijoje darbuojasi jau 18 metų. Yra kilęs iš Raseinių. Į JAV-bes atvyko 1938 metais.

× **B. P. T. Krivulės** valdyba kviečia visus narius atvykti į ruošiamą kun. B. Suginto 50 m. kunigystės paminėjimą. Bilietai gaunami pas Krivulės sekretorių J. Bernotą, 4437 S. Washtenaw. (Kas praneš ardesa, bilietas bus pristatytas į namus. Bilietai taip pat bus gaunami ir minėjimo dieną Vyčių namuose.

× **Vasaros stovykla** lietuviškai kalbantiems berniukams tėvų marijonų sodyboje vyks nuo birželio 15 iki 28 d. Stovyklos reikalais kreiptis į kun. A. Nocikūną, tel.: PO 7-1687.

× **Kaip sudaromi testamentai**, knyga paruošta dipl. teis. Pr. Šulo, išėjo iš spaudos. Knyga arti 100 psl. ir joje daug informacijų apie turto paveldėjimus, palikimus ir jų apsaugą. Tekstą peržiūrėjo teis. Frank Monchun. Knyga reikšminga ta prasme, kad dėl testamentų nesuradymų, apie 100 mil. dol. palikimo sumų kas savaitę turi pręsti teismai.

× **Sąkių Apskritis klubas** rengia didiųjų susibūrimą - pasilinksminimą gegužės 3 d. 7 v. v. Lietuvių Vyčių salėje. Gros A. Ramonio šokių orkestras, veiks virtuvė ir bufetas. Pelnas bus paskirtas Lietuvių fondui.

× **12-tojo wardo komitetas** įtikė šį trečiadienį, balandžio 23 d., stipendijas Algirdui Pretkeiui — 500 dol., Kelly aukšt. mok. ir po tris šimtus Marijos aukšt. mok. mokinėms Juditai Baranauskaitei ir Anitai Rupšauskaitei. Premijas skyrė 12 wardo aldermanas Swinarski.

Tuose pietuose bus pagerbtas ir J. Mackevičius, Federal b-vės prez. ir St. Balzekas, Lietuvių kultūros muziejaus savininkas, už nuopelnus apylinkės žmonėms.

× **Ivykusios Lietuvių Fondo** vakarienės š. m. gegužės 25 d., Jaunimo Centre, proga tapo įamžinti LF gyvybių narių tarpe šie mirusieji: a. a. Mečys Bakaitis su \$100 įnašu, jamžino V. Bakaitienė, a. a. Jurgis Juodelis su \$300 įnašu, jamžino L. Juodelienė, a. a. A. M. (pavardės prašė neskelbti) su \$500, jamžino A. M. LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858. (pr.)

× **Jei gyvenate Chicagoje** ir turite mūr. 1 ar 2 butų namą ir gal mokate už \$27,500 vertės namą už 3 metų draudimo polisą 165 dol., pas Frank Zapolį jūs mokėtumėt 133 dol., sutuopydami 32 dol. Pašaukite tel. GA 4-8654. (sk.)

× **Ivyksimos Lietuvių Fondo** vakarienės š. m. gegužės 25 d., Jaunimo Centre, proga į LF narių eiles įstojo: Gustonių Sođius su \$1,000. ir Zarasiškių Klubas su \$100 įnašais. LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858. (pr.)

"Lithuania 700 Years" pristatyme lietuvių visuomenei New Yorke dalis svečių. Iš k. į d.: gen. kons. A. Simutis, dr. V. Paprockas, S. Abraitienė, R. Budrienė, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, V. Leskaitienė, dr. D. Jasaitis ir kun. P. Geisčiūnas. Nuotr. V. Gruzdžio

CHICAGOS ŽINIOS

AR CHICAGO ATSIKIRS NUO ILLINOIS VALSTIJOS?

Aldermanas Vito Marzullo iš 25-to wardo miesto tarybos įstatymdavystės komisijai pasiūlė, kad Chicago miestas ir

Cook apskritis atsiskirtų nuo Illinois ir sudarytų atskirą valstiją. Marzullo, 50 metų dalyvęs politiniame gyvenime, sakosi, kad per tą laiką niekad nėra matęs tokių neišmintingų įstatymams projektų, kokius dabar svarsto generalinė asamblėja Springfielde. Marzullo pridėjo: "Mes sudedame visus mokėjimus. Po dvejų metų, likusi valstijos dalis pabaudų."

STATYS FABRIKĄ ARGENTINOJE

Chicago A. Staley Mfg. kompanija kitą mėnesį pradės statyti krakmolo išdirbimo fabriką 38 akrų sklype Chacabuco, apie 120 mylių į vakarus nuo Argentinos sostinės, Buenos Aires.

KAS NORI PIRKTI EKS PRESINĮ TRAUKINĮ?

Burlington geležinkelio eksprezinis traukinys "Nebraska Zephyr" 1968 m. lapk. mėnesį atliko paskutinę kelionę tarp Chicago ir Nebraskos. Penkių vagonų traukinys, dabar pastatytas arti Union stoties, dar gražiai atrodo. Jį galima nupirkti už \$50,000. Dyzelinį lokomotyvą reikėtų pirkti atskirai iš General Motors kompanijos. Jeigu kas įdomautųsi, reikia skambinti Ol Rung, telef. WA 2-2345.

užtruko apie pusantros valandos. Paskaita susidomėjimas buvo labai gyvas, nes tai buvo matyti iš paklausimų, kuriuos kėlė tiek studentai, tiek profesorai.

VI. Sabalienė yra Nazareth College assoliatė profesorė rusų ir daivavimo klasių, kur moko jau 20 metų.

— Eleonora ir Antanas Ščiukai laimingi, sulaukę anūkės, kurią iš Italijos parsivežė dukterė Margarita Neumann, kur Italijoje su vyru, JAV aviacijos bazėje praleido 3 metus. Šaunioji viešnia seneliams Ščiukams suteikė daug džiaugsmo. Margarita Ščiukaitė - Neumann Rochesterio lietuviams yra gerai pažįstama. Ji buvo veikli skautė, choro akompaniatorė, taut. šokių šokėja, L. Stud. S-gos narė. Gailla, kad po trumpo viešnagės pas tėvus, išvyko į naują vyro paskyrimo vietą — Omahą.

— Birutė Sedlickaitė - Litvinienė, pradėdama V. Bogutaitės poezijos vakarą, trumpame savo žodyje nusakė poetės neabejotiną duoklę naujai lietuvių poezijai.

Poetė globojo sesuo Nijolė Dėdinienė ir jos vyras dr. Jonas Dėdinas ir L. B-nės Rochesterio apyl. kultūrinių pobūvių klubas. V. Bogutaitė - Keblienė iš Detroito buvo atvykusi drauge su savo vyru Kęstučiu Kebliu. Kavutės metu daugelis įsigijo "Lietus ir laikas" naująją poezijos rinkinį, į kurį poetė čia pat pasirašinėjo. sb. —

APIE BAŽNYČIOS PADĖTĮ LIETUVOJE

Vlada Sabalienė balandžio 16 d. St. John Fisher Coledžio teologijos kurso studentams ir jų profesoriams skaitė paskaitą apie katalikų Bažnyčios padėtį dabartinėje Lietuvoje. Paskaita

Chicago Lietuvių tarybos konferencijoje kalbasi Draugo red. Br. Kvikiųs, ALTo vicepirm. T. Blinstrubas, Roselando LB pirm. B. Mackevičius ir gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Moksleivių atėitininkų suvažiavimas Washington. Gegužės 17-18 dienomis Washington, D. C., įvyks rytinio pakraščio moksleivių atėitininkų suvažiavimas. Šeštadienį 9 - 9:30 val. registracija. Iki pietų apžiūrėjimas (Baltieji Rūmai, Washingtono paminklas ir kt.). Po pietų prof. A. Sužiedėlio paskaita ir diskusijos tema: įsipareigojimas šiandien. Vakare talentų vakaras, šokiai. Sekmadienį 9 val. mišios Amerikos šventovėje (National Shrine), Šiluvos koplyčios, Arlingtono kapinių (Kennedžio kapo) ir kt. apžiūrėjimas; pietūs ir atsisveikinimas. Suvažiavimas vyks Di-vine Savior Seminary patalpose, Princes Garden Pkwy, Lanham, Md. Nakvynės bus parūpintos, pranešus atvykstančių skaičių iki gegužės 10. Registracijos mokeskis 4 dol. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į A. Dambriūną, 4344 40th St., Brentwood, Md. 20722. Tel. WA 7-51871.

ARGENTINOJ

— Elektro mechanikos inž. Joną Gaidimauką, Buenos Aires provincija paskyrė įstaigos Direccion de Energia de la Prov. de Bs. Aires, kuri apima visos provincijos elektros energiją technikiniu prižiūrėtoju. Jam yra duotas atskiras automobilis, kad patogiai galėtų ap-

hą, Nebr. Reikia tikėtis, kad Margarita ir ten tuoj įsijungs į tenykštės lietuvių bendruomenės veiklą.

— Neišrinkta L. B-nės apylinkės valdyba. Pakartotinas metinis susirinkimas yra šaukiamas gegužės 4 d., šv. Jurgio liet. kat. parapijos salėje, 3 val. p. p. Balandžio 19 d. šauktas susirinkimas dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus, valdybos rinkimai neįvyko. Šiuo metu LB apylinkės valdybos pirm. yra inž. R. Tamošiūnas, bet jis dėl tarnybos ir tolimesnių studijų, atsisako toliau pasilikti pirminku.

— Vertos visų dėmesio knygos. Šį ankstyvą pavasarį pasirodė nauji lietuvių autorių romanai dėl savo tikroviškumo verti visų dėmesio. Tai J. Gliados premijuotas romanas "Liepsnos ir apmaudo asočiai" ir Alės Rūtos "Vieniši pasauliai". Pirmajame romane veiksmas vyksta dabartinėje Lietuvoje, o Alės Rūtos "Vieniši pasauliai" veiksmas vyksta jau šiame krašte, mūsų pačių šeimos, kai dukters nesuranda bendros kalbos su motinomis; nenoras mokytis, suprasti savo tėvų, valkatavimas ir pn. problemos tame romane labai vaizdžiai užkabinama. Šias visas liet. kalba knygas ir plokšteles galima gauti ša. Jurgio liet. kat. parapijos žemut. salėje, sekmadieniais nuo 10 iki 12:30 val. p. p.

— Aldonos Stempužienės, Dariaus Lapinsko ir K. Barausko koncertas įvyks gegužės 10 d. šv. Jurgio liet. kat. parapijos salėje. Rengia vietos ateitininkai. sb. —

lankyti visas savo darbo vietas. Be to inž. Gaidimauškas taip pat prižiūri Kennedy ir Donkin b-vės darbus Bs. Aires mieste. Šis pavyzdingas lietuvis inžinierius yra vedęs mokytoją Irenę Mažiukytę ir augina dukrelę Analią, neseniai pakrikštytą liet. parapijoje.

— Argentinos Lietuvių bendruomenės krašto valdyba, dalyvaujant Lietuvai išlaisvinti centro pirm. Z. Juknevičiui, bendrame posėdyje nutarė suruošti birželio mėn. įvykius ir drauge paminėti lietuvių tautos sukilimą 1941 metais.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Dr. Algimantas Marcinkevičius ir dar trys chirurgo neseniai okup. Lietuvoje atliko sudėtingą širdies operaciją: Vincui Kiudeliui, elektriku iš Plungės, buvo įdėti trys dirbtiniai širdies vožtuvai, kurie pakeitė tris neveikiančius normalius širdies vožtuvus. Pirmą kartą Lietuvos medicinos istorijoje buvo 80-čiai minučių sustabdytas žmogaus širdies veikimas. Per tą laiką širdį pavadavo dirbtinės kraujų apytakos aparatas. Operaciją, kuri užtruko visas 8 valandas, dalyvavo 25 įvairių sričių specialistai. Manoma, kad tokių operacijų pasisekimas suteiktų galimybę sėkmingiau kovoti su reumatiniais susirgimais.

— Tyrulio pelkės, esančios Radviliškio rajone, norint apsaugoti jose besilankančius žvėris ir paukščius, o taip pat retus augalus, paverstos Pravišulio gamtos draustiniu — rezervatu. Pravišulio Tyrulio pelkėje, be ko kita, gerai atsektas pelkių formavimosi procesas. Dabar čia per gervės, terviniai, atskrenda gulbės. Auga spanguolės, avietės — tekstės, įvairios vaistažolės.

— Dujas naudoja 4000 okup. Lietuvos jmonių: dujofikuota 280,000 butų miestuose ir kaimuose. Gamtinės dujos šiemet būsiančios pateikiamos Jonavai, Alytui ir Palangai. Tačiau dėl netobulų dujų tiekimo įrengimų, įvyksta daug nelaimių —

Lietuvių operos "Danos" pastatyme sol. Al. Brazis ir sol. R. Mastienė. Nuotr. Z. Degučio

FREE TUTORING
for
READING COURSES
Children — Adults
Call — 863-1626

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

sprogimų; atsiranda daug smalių, kurios nunuodija žmones. Labai netobuli esą ir virimo dujinių viryklų įrengimai.

BELGIJOJ

— Inž. Tadas Mickus iš JAV darbui Borg-Warner bendrovės išsiųstas į Belgiją, gerai susipažino su Europos gyvenimu. Jam gerą įspūdį padarė lietuvių sauleiečiai, iš kurių arčiau susipažino su kun. Gavėnu ir kun. Šulcu, net ir savo sūnų vašarai atidavęs į jų stovyklą. Gegužės mėnesį inž. Mickus su šeima bei su savo ir žmonos motinomis atliks 3-jų savaitių kelionę po Europą, ketvertui dienų sustodamas lietuvių kolegijoje Romoje. Nuo rugp. 1 d. inž. Mickus grįš į JAV. Susidaro proga lietuviui inžinieriui ar ekonomistui, mokančiam kelias kalbas, perimti jo pareigas. Pažadėjama nusimanyti aviacijoje ir šiek tiek hidrolikoje. Darbo sąlygos — puikios. Besi interesuojantieji gali, pridėdami savo Curriculum vitae, rašyti tiesiai: T. S. Mickus, Borg-Warner International S. A., 89 Ave Louise, Brussels 5, Belgium, Europe.

PARDUODAMI
IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima
pirkti dalimis ir išmokėtina.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

ŽIOBRIAI PLAUKIA

J. Švaistas

Romanas apie didįjį knygnešį kun. Martyną Sidaravičių, kuris šalia savo kunigo pašaukimo nemažesnę pareigą jautė darbui kaip lietuvis savo tautos švietimui. Jo darbo vaisiais mito tautiniai atgimstanti tauta.

Salia vieno žymiausio knygnešio biografijos, autorius vaizdžiai atskleidžia skaitytojui ir to meto laikotarpio aplinką, nuotaikas ir tautos idealizmą kovojant už savo spaudą.

Šių laikų jaunimui būtų labai naudinga susipažinti su ano meto jaunosios kartos drąsa ir užsispyrusiu pasiryžimu savo siekimuose, kas galėtų būti pavyzdžiu ir šiais laikais.

Knyga gaunama DRAUGE, kaina 2.50 dol.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčius.

romanas

K. ALMENAS

UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ

Vienintelis šiuo metu rinkoje esąs nuotykių romanas, kurį skaitydamos jaunuolis negali atkaina: I dal. \$3.00, II dal. \$3.00, o vyresnios kartos žmogus atjaunėja ir keliauja su autorium pavojais nuklotu keliu iš 19 amžiaus Lietuvos į Amerikos laukinius vakarus.

Knyga išleista Liet. Knygos klubo, gaunama "Drauge". keščiams.

ti prie knygos kainos 5 proc. mo-